

[Landbrugsministeren]

på grundlag af en realistisk budgetlægning i forbindelse med ydelse af statsgaranti og rentetilskud. Ydelse af statsgaranti og rentetilskud betinges endvidere ofte af, at tværfaglig rådgivning af landmanden iværksættes eller fortsættes. Landmænd, der får hjælp i henhold til loven, må således anses for at have gode muligheder for at videreføre deres bedrifter på længere sigt.

Den økonomiske situation i landbruget er fortsat således, at en række landmænd har sådanne økonomiske vanskeligheder, at de ikke uden hjælp til sanering af deres gæld vil kunne videreføre deres bedrifter. De i regnskabsåret 1980-81 konstaterede driftsresultater har generelt været dårligere end i regnskabsåret 1979-80, hvilket har medført, at en række landmænd har måttet forøge deres gæld, uanset at deres bedrifter har haft en rimelig lønningsevne.

På baggrund af erfaringerne ved administrationen af den gældende lov og udviklingen i den økonomiske situation i landbruget må det antages, at også landmænd, der har erhvervet deres ejendomme i 1972, 1973 og 1980 eller har foretaget væsentlige investeringer i disse år, kan have behov for hjælp til gældssanering.

Ved ansøgningsfristens udløb den 31. december 1981 var indsendt ca. 6.300 ansøgninger.

Det skønnes, at yderligere godt 3.000 bedrifter kan have behov for statsgaranti for lån til gældssanering.

Det foreslås, at beløbsrammen for ydelse af garanti forhøjes til 3,5 mia kr., samt at ansøgningsfristen fastsættes til den 1. juli 1983.

Endvidere foreslås, at den adgangsgivende periode udvides således, at også væsentlige investeringer i driftsbygninger med henblik på animalsk produktion og erhvervelse af ejendomme i årene 1972, 1973 og 1980 kan danne grundlag for, at en ansøger kan komme ind under ordningen.

Endelig foreslås, at væsentlige investeringer ved køb af jord til supplerende med henblik på ejendommens animalske produktion kan medtages under de adgangsgivende investeringer.

Det er hensigten, at administrationen af loven fortsat skal forestås af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

I øvrigt henvises til lovforslaget og til bemærkningerne hertil.

Lovforslaget vil snarest blive forelagt for EF-Kommissionen.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings hurtige og villige behandling.

Collet (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om opsparingsfremme.

(Lovforslag nr. L 171).

Jeg henviser i øvrigt til lovforslagets bemærkninger.

Agerschou (SF):

På socialistisk folkepartis og venstresocialisternes vegne skal jeg som ordfører tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Fastsættelse af betaling for børns ophold i daginstitution).

(Lovforslag nr. L 180).

Jeg skal i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. 500

1) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Collet (KF):

»Agter ministeren at tage initiativ til at sikre, at der kommer til at gælde den samme rentesats ved forrentningen af henholdsvis borgernes gæld og tilgodehavender over for skattevæsenet?«

Skriftlig begrundelse

Det er urimeligt, at der sker en højere forrentning af de penge, skattevæsenet har til gode hos borgerne, end af de penge, som borgerne har til gode hos skattevæsenet. Generelt kræver staten 50 pct. mere ind i rente, end den selv yder.

Samtidig er forrentningen af skattemellemværender i dag så lav i forhold til markeds-

[Collet]

renten, at borgerne er udsat for store økonomiske tab, hvis den skattesag trækker ud og ender med, at staten skal tilbagebetale skat.

På denne baggrund anmodes om en redegørelse for, om ministeren for skatter og afgifter agter at tage initiativ til at rette på dette forhold.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Spørgsmålet lyder, om ministeren agter at tage initiativ til at sikre, at der kommer til at gælde samme rentesats ved forrentningen af henholdsvis borgernes gæld og tilgodehaverender over for skattevæsenet. Dertil kan jeg svare, at det vil jeg tage initiativ til, og jeg har for så vidt taget initiativ til at få gjort noget ved det. Jeg er opmærksom på, at der er en vis forskel. Vi har et udvalgsarbejde i gang i skatteministeriet om harmonisering af bestemmelserne om morarenter og rentegodtgørelser inden for skatte- og afgiftsområdet.

Jeg kan tilføje, at det udvalg, der har arbejdet med styrkelse af lovforklaringen inden for skatteadministrationen, i sin betænkning har anbefalet en sådan renteharmonisering, og jeg har også efter dette udvalgsarbejdes afslutning offentligt givet udtryk for, at jeg var opmærksom på problemet og positiv over for at få det løst.

Collet (KF):

Jeg vil i samme anledning spørge skatteministeren, om man herudover også vil se på muligheden for, at det offentlige inddrager spørgsmålet om beregning af rentes renter i disse overvejelser. Det er jo sådan, at hvis f.eks. en erhvervsvirksomhed får et for meget opkrævet skattebeløb tilbage fra skattevæsenet, bliver der ikke beregnet rentes renter ved udbetalingen, men i mellemtiden har den pågældende erhvervsvirksomhed jo skullet finansiere den for meget betalte skat i et pengeinstitut, hvor der bliver betalt rentes renter, og jeg vil derfor gerne spørge skatteministeren, om han vil være venlig at overveje muligheden for, at staten også indfører princippet om rentes renter i mellemværender med skatteborgerne.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Også den mulighed vil blive overvejet, ja.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg skal foreløbig forbigå det som nr. 2 opførte spørgsmål.

Spm. nr. 469

3) Til justitsministeren af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren bekræfte, at ministeriet i øjeblikket overvejer at indføre såkaldt teknisk kontrol for såvel personbiler som personmotorcykler, når disse køretøjer er mere end to år gamle, og hvad er grunden hertil?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Holstebro Dagblad skal den såkaldte tekniske kontrol erstatte regeringens planer om at gennemføre periodisk syn af biler og motorcykler.

Det oplyses videre i artiklen, at man skønner, at uheldsprocenten vil falde med op til to procent, hvilket jeg stiller mig meget tvivlende over for.

Nør Christensen (CD):

Som bekendt kan statistikker både bruges og ikke mindst misbruges. Jeg ser derfor en fare i, at eventuelle småfejl eller mindre fejl vil kunne misbruges senere i en statistik som grundlag for at genindføre det periodiske syn. Jeg vil i øvrigt henvise til, at der sædvanligvis indkaldes et vilkårligt antal nye biler til bilinspektionerne for kontrol for så vidt angår standardtypegodkendelsen. Det kan således ikke være denne typegodkendelse, man ønsker at kontrollere igen.

Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om ikke det var mere hensigtsmæssigt at genindføre kontrollen ca. 80 cm bag ved rattet, med andre ord at genindføre kontrollen for så vidt angår føreren af køretøjet.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Om det sidste kan jeg straks svare – selv om det måske ikke ligger direkte i spørgsmålet – at justitsministeriet er i færd med at udarbejde regler om en helt ændret form for uddannelse af bilister, således at vi sikrer os, at det moment, der er meget afgørende for trafiksikkerheden, nemlig førerens kvalifikationer, i høj grad kommer med i betragtning.

Om det, der er genstand for spørgsmålet, kan jeg bekræfte, at jeg overvejer at fremsæt-

[Justitsministeren]

te et forslag til ændring af færdselsloven. Forslaget vil indeholde en hjemmel til administrativt at fastsætte regler om indkaldelse af alle køretøjer til kontrol af, om de opfylder de gældende regler om køretøjers indretning og udstyr. Det er i den forbindelse tanken at indføre en ny kontrolform, som vi vil foreslå bliver en teknisk kontrol, der efter en kortere opbygningsperiode skal omfatte alle personbiler, varebiler og motorcykler, for så vidt de er to år gamle eller ældre. Jeg skal ikke på nuværende tidspunkt komme ind på enkeltheder i forslaget, for det er som sagt ikke færdigudarbejdet endnu.

Når det i begrundelsen for spørgsmålet anføres, at spørgeren tvivler på, om teknisk kontrol vil bevirke et fald i færdselsuheldene, skal jeg kort sige, at man i den meget grundige betænkning, der lå til grund for overvejelserne om periodisk syn, havde regnet med et fald i færdselsuheldene på fra 1 til 2 pct., hvis man gennemførte regler om periodisk syn. Jeg tror, det er et meget forsigtigt skøn, man dér har udøvet.

Men baggrunden for skønnet og den delvise baggrund for en eventuel indførelse af periodisk syn var, at man i forbindelse hermed ønsker at skabe et holdningskifte hos bilisten, således at denne i højere grad helt generelt og også uafhængigt af, om der indkaldes til syn eller ej, vil være mere opmærksom på fejl og mangler ved bilen. Der er altså ikke blot tale om noget teknik her, men også om et forsøg på at skabe et holdningskifte hos bilejeren i henseende til betydningen af, at bilen holdes i god stand.

Nør Christensen (CD):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. For så vidt angår de nævnte procentsatser må jeg erklære, at jeg ikke er helt enig.

I øvrigt vil jeg bare sige, at CD som bekendt er bilismens venner – ministeren er vel også ven med en række bilister – men vi betragter dette spørgsmål som en slags ekstra bilskat ad bagevejen.

Jeg synes egentlig også, ministeren kom lidt for nemt om ved spørgsmålet om, hvad det egentlig koster, og jeg vil derfor gerne spørge ministeren, hvad det egentlig koster den enkelte bilejer, og hvem der eventuelt skal betale.

Knud Lind (FP):

Det, jeg gerne vil spørge om i denne forbindelse, er, hvor stor en udvidelse denne ordning kræver for så vidt angår politiassistenter. Man må have gjort sig klart, hvilke økonomiske konsekvenser det vil få.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Spørgeren siger, at man i spørgerens parti er bilisternes venner. Det mener vi bestemt også vi er; men vi vil også gerne være bilerne venner. Vi vil sørge for, at bilerne har det så godt som muligt, for hvis bilerne har det godt, har bilisterne det måske også bedre, og vi mener også, at vi i høj grad tjener bilisternes interesser, hvis vi gennemfører noget i den stil, jeg her har nævnt.

Jeg skal, som jeg sagde før, ikke komme med enkeltheder ved denne lejlighed, men kan dog straks sige, at dette i forhold til forslaget om periodisk syn er noget meget mere beskedent. Jeg kan godt også sige, at man til gengæld for indførelsen af et teknisk kontrolsyn, hvis det vedtages, vil afskaffe det, der hedder ejerskiftesyn, og det betyder, at der frigøres en stor kapacitet til teknisk kontrol. Disse ejerskiftesyn kommer jo også på et ret tilfældigt tidspunkt. Hvorfor skal bilen synes netop i forbindelse med et ejerskifte? Hvorfor ikke mere systematisk med mere jævne mellemrum?

Der bliver altså tale om noget, der administrativt og økonomisk er særdeles beskedent i forhold til det, der oprindeligt var tanken bag de periodiske syn, men som alligevel efter vores opfattelse vil kunne medvirke til at bedre færdselssikkerheden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Vi vender tilbage til det som nr. 2 opførte spørgsmål, der er stillet af fru Marianne Bentsen-Pedersen til undervisningsministeren, idet jeg samtidig må anmode om, at medlemmerne er til stede, når deres spørgsmål kommer til behandling.

Spm. nr. 465

2) Til *undervisningsministeren* af:

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

»Agter ministeren at foretage sig noget på baggrund af den debat, der har været i pressen om bortvisning af elever, der ikke efter-

[Marianne Bentsen-Pedersen]

kommer en henstilling, og vil ministeren i givet fald forinden tage en drøftelse med folketingets uddannelsesudvalg herom?»

Skriftlig begrundelse

Spørgeren erkender, at der er problemer i folkeskolen, og at der kan være behov for visse ændringer.

Spørgeren mener dog ikke, man løser problemer ved at fjerne de personer, der skaber problemerne, fra undervisningen.

Skal problemerne i folkeskolen løses, må det ske ud fra en helhedsbetragtning og ikke ud fra pressens behandling af et enkelt forslag.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg skal først undskylde, at jeg kom for sent. Jeg var ikke opmærksom på, at det første spørgsmål gik så hurtigt.

Spørgsmålet drejer sig om den debat, der har været i pressen, om eventuel bortvisning af en elev, der ikke efterkommer en henstilling. Der har været megen debat om det, og det er måske også sådan, at debatten er fortsat ovre i undervisningsministeriet. Men da det er umuligt for uddannelsesudvalget at følge med i, hvilken debat der foregår i undervisningsministeriet, har jeg bedt ministeren om at gøre opmærksom på, hvordan man ser på denne sag.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Under den debat, vi her i begyndelsen af marts måned havde om højskoleforhold, var vi også inde på dette spørgsmål, og jeg nævnte ved den lejlighed, at ministeriet har modtaget en henvendelse fra branchesikkerhedsrådet for undervisning. Rådet anmoder i henvendelsen ministeriet om at tage bestemmelserne i bekendtgørelse og cirkulære fra juni om fremme af god orden i skolerne op til en vurdering med henblik på eventuelle ændringer. Jeg nævnte også, at jeg har anmodet grundskolerådet om at vurdere den rapport, som ligger til grund for branchesikkerhedsrådets henvendelse.

For ganske få dage siden modtog ministeriet en henvendelse om samme problemstilling fra Danmarks Lærerforening, der også anmoder om en drøftelse af disse bestemmelser. Da ministeriet i meget nær fremtid vil tage denne drøftelse med Lærerforeningen,

agter jeg ikke på indeværende tidspunkt at foretage mig yderligere, men finder det rimeligt at afvente dels drøftelsen med Danmarks Lærerforening, dels udtalelsen fra grundskolerådet.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om der overhovedet foretages nogen overvejelser over, hvad en bortvisning betyder, om det er en bortvisning til noget eller det er en bortvisning fra noget, idet jeg mener, at de elever, der eventuelt skal bortvises, måske er de elever, der har mest behov for, at man tager sig af dem, og at de får en undervisning.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det er klart, at den problemstilling også skal ind i billedet, hvad det er, man gør med disse elever. Men jeg finder det for tidligt at tage hele denne diskussion op. Jeg har, som jeg allerede udtrykkeligt har nævnet det, bedt grundskolerådet om at komme med en udtalelse om rapporten og om hensigtsmæssigheden af ændringer i cirkulære og bekendtgørelse, og jeg finder det rimeligt og nødvendigt at afvente grundskolerådets indstilling, før jeg udtaler mig nærmere om sagen.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Så vil jeg til slut gerne spørge undervisningsministeren, om hun vil drøfte dette spørgsmål med uddannelsesudvalget, før der eventuelt sker konkrete tiltag i sagen.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg tror aldrig, jeg har afvist at drøfte en sag med uddannelsesudvalget, som udvalget har ønsket at drøfte med mig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 477

4) Til justitsministeren af:

Pelle Voigt (SF):

»Kan ministeren klart fastslå, at ingen del af politiets efterretningstjeneste har været indblandet i forberedelsen eller udførelsen af det i pressen omtalte indbrud hos DKP-partisekretær Kurt Ingmar Wagner?«

Skriftlig begrundelse

[Pelle Voigt]

Offentligheden og ikke mindst fredsbevægelsen har krav på, at Ingmar Wagner-sagen bliver fuldt oplyst. Det må samtidig klarlægges, hvorfra indbrudstyvene har modtaget så nøjagtige oplysninger om Kurt Ingmar Wagners økonomiske dispositioner, placeringen af hans pengeboks m.v., at indbruddet er blevet sat i værk.

Det er uhyre vanskeligt at forestille sig, at tyvene på egen hånd har kunnet skaffe sig disse oplysninger. Det er til gengæld uhyre let at forestille sig, at disse oplysninger stammer fra kredse, der gennem lang tid professionelt har holdt Kurt Ingmar Wagner under observation.

Pelle Voigt (SF):

Der er fremkommet nye oplysninger i den sag, jeg her har stillet spørgsmål om, siden spørgsmålet blev formuleret og begrundelsen blev udfærdiget, og det forklarer en del af de fænomener, som der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet. Men tilbage står efter min mening, at der offentligt er blevet rejst meget alvorlige beskyldninger imod politiets efterretningstjeneste i forbindelse med indbruddet hos Kurt Ingmar Wagner, som har været omtalt i pressen. Og jeg ville synes, det var godt at få et klart og officielt nej på disse antydninger af, at nogen person tilknyttet politiets efterretningstjeneste skulle have været indblandet på noget tidspunkt i denne sag, sådan som det har været antydet i pressen.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg bliver spurgt, om jeg klart kan fastslå, at ingen del af politiets efterretningstjeneste har været indblandet i forberedelsen af eller udførelsen af det i pressen omtalte indbrud hos DKP-partisekretær Kurt Ingmar Wagner, og mit svar er ja.

Knud Lind (FP):

Jeg vil gerne bede ministeren afkræfte de forlydender, som har været i pressen, dels i Land og Folk, dels i Radioavisen m.v., om, at der skulle have været en umådelig langsom sagsbehandling fra politiets side. Senest har formanden for DKP i Land og Folk i går antydet, at politiet skulle have været langsommelig i sin sagsbehandling.

Samtidig vil jeg bede ministeren, hvis oplysningerne haves, om eventuelt at bekræfte, at det beløb, der er tale om, er langt større end det, man hidtil har nævnt: 500.000-700.000 kr.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg behøver sådan set ikke tage stilling til, om politiets efterforskning har været umådelig langsommelig eller ej. Jeg tror, det er en halv snes dage siden, at indbruddet fandt sted, så det siger sig selv, at der ikke kan være tale om det.

Så blev der henvist til nogle grove offentlige beskyldninger, men jeg synes, man skal vise en vis forståelse for den trængte situation, Danmarks kommunistiske parti er kommet i, den ubehagelige situation, hr. Ingmar Wagner er kommet i, og vise en lille smule tolerance og forståelse over for de mærkelige ting, som man påstår fra deres og fra Land og Folks side.

Jeg kan ikke bekræfte noget om pengebeløbet. Jeg ved ikke, hvorfra hr. Knud Lind har oplysningerne om, at det skulle dreje sig om meget mere. Efter de formodninger, vi har, drejer det sig, så vidt vi kan regne ud, om 150.000-200.000 DM plus lidt anden valuta. Der er ikke fremkommet nye oplysninger om betydelig større beløb.

Dohrmann (FP):

Jeg vil spørge ministeren, om de foreløbige undersøgelser har afsløret, at nogle af de penge, der her er tale om, skulle bruges til at finansiere de såkaldte fredsbevægelser med.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne først takke ministeren for det meget klare svar, og så vil jeg spørge, om politiets efterretningstjeneste tidligere har beskæftiget sig med denne pengeoverførsel til Kurt Ingmar Wagner eller tidligere penge-transaktioner, idet jeg forstår, der har været flere af den slags. Har man noget kendskab til dem?

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg ved ikke, hvad hensigten har været med de penge, der er blevet stjålet; det tør jeg ikke sige. Jeg er heller ikke bekendt med, at politiets efterretningstjeneste tidligere har interesseret sig for den pengetransaktion,

[Justitsministeren]

som ligger til grund for tilstedeværelsen af beløbet i hr. Ingmar Wagners villa, og jeg er heller ikke bekendt med, at man skulle efterforske lignende pengetransaktioner.

Knud Lind (FP):

Jeg vil til slut gerne spørge ministeren, om han kan bekræfte, at der også fandtes nogle ret så belastende papirer. Det har der jo været forlydender om i pressen, straks da sagen kom frem.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg har intet kendskab til nogen belastende papirer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 479

5) Til *forsvarsministeren* af:

Pelle Voigt (SF):

»Kan ministeren klart fastslå, at ingen del af forsvarrets efterretningstjeneste har været indblandet i forberedelsen eller udførelsen af det i pressen omtalte indbrud hos DKP-par-tisekretær Kurt Ingmar Wagner?«

Skriftlig begrundelse

Offentligheden og ikke mindst fredsbevægelsen har krav på, at Ingmar Wagner-sagen bliver fuldt oplyst. Det må samtidig klarlægges, hvorfra indbrudstyvene har modtaget så nøjagtige oplysninger om Kurt Ingmar Wagners økonomiske dispositioner, placeringen af hans pengeboks m.v., at indbruddet er blevet sat i værk.

Det er uhyre vanskeligt at forestille sig, at tyvene på egen hånd har kunnet skaffe sig disse oplysninger. Det er til gengæld uhyre let at forestille sig, at disse oplysninger stammer fra kredse, der gennem lang tid professionelt har holdt Kurt Ingmar Wagner under observation.

Pelle Voigt (SF):

Da spørgsmålet er en nøjagtig gentagelse af det spørgsmål, der er stillet til justitsministeren, med undtagelse af, at jeg her spørger om den rolle, som forsvarrets efterretningstjeneste eventuelt måtte have spillet i sagen, skal jeg blot henvise til de bemærkninger, jeg

gjorde i indledningen til mit spørgsmål til justitsministeren.

Forsvarsministeren (Søgaard):

Ja!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg skal foreløbig forbigå det som nr. 6 opførte spørgsmål.

Spm. nr. 482

7) Til *arbejdsministeren* af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren bekræfte, at arbejdsmiljøbekendtgørelser vil kunne komme til at koste 30–50 mia kr., og redegøre for, hvordan disse penge skal fremskaffes?«

Skriftlig begrundelse

Tallene hviler på beregninger foretaget af LO, og LO mener, at arbejdsgiverne kan få 70 pct. af udgifterne dækket ind i form af tilskud til beskæftigelsesarbejde.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Som jeg sagde under arbejdsmiljødebatten torsdag den 18. marts 1982, er arbejdsmiljørådet ved at færdigbehandle to såkaldte hovedkendtgørelser om arbejdsmiljø, og flere detailbekendtgørelser er ligeledes under udarbejdelse. Fælles for dem alle er, at beregninger over de økonomiske konsekvenser endnu ikke er afsluttet, og jeg har derfor ikke fået de enkelte udkast forelagt.

Det hypotetiske spørgsmål, som hr. Ole Bernt Henriksen stiller, er jeg derfor ikke i stand til at besvare, men jeg er da ikke i tvivl om, at det er muligt at udarbejde arbejdsmiljøregler, der vil koste langt mindre end de nævnte milliardbeløb. Regeringen vil ved udfyldningen af arbejdsmiljølovens rammebestemmelser tage højde for de seneste års økonomiske afmatning, således at der fastsættes en realistisk og fornuftig gennemførelsestakt for de nye regler.

Om mulighederne for at få offentlige tilskud i form af tilskud til beskæftigelsesarbejde vil jeg tro, at de nævnte 70 pct. stammer fra den jobkabelsesordning, der vil blive

[Arbejdsministeren]

forelagt folketinget i eftermiddag. Der vil nu aldrig kunne blive tale om 70 pct. af de samlede udgifter, men jeg skal da ikke afvise, at der kan præsenteres enkelte arbejdsmiljøforbedrende projekter, der vil kunne opfylde de foreslåede tilskudsregler.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret og spørge, om ministeren, før der udarbejdes bekendtgørelser, vil lade udarbejde økonomiske konsekvensberegninger for så vidt angår bekendtgørelserne.

Det er jo således, at både erhvervsvirksomheder og amter og kommuner skal budgettere og skal holde deres budgetter – det siger indenrigsministeren – og det ville efter min opfattelse være en fuldkommen håbløs situation, hvis ministeren ikke kunne besvare mit spørgsmål med et klart ja.

Jeg vil derudover gøre den bemærkning, at disse love og bekendtgørelser endnu er meget lidt kendte ude omkring, hvilket måske bl.a. skyldes, at de er så indviklede.

Men jeg kunne næsten have lyst til at bede ministeren nævne eksempler på udendørsarbejde, der vil være lovligt, hvis dette gennemføres. Jeg kan se én fordel ved alle disse bekendtgørelser, og det er, at krig herefter må være forbudt, for krig udkæmpes tit udendørs og er meget tit forbundet med virkelig fare for dem, der udøver krigen, så hvis vi kunne få dette her overført til noget internationalt, kunne det give en vis fornuft. Men mit hovedspørgsmål er: hvad med konsekvensberegninger i forbindelse med bekendtgørelsen?

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Som det vil være hr. Ole Bernt Henriksen bekendt, omfatter arbejdsmiljøloven ikke de væbnede styrker for så vidt angår udøvelsen af deres hovedvirksomhed, hvis det skulle forekomme. I øvrigt er det mit indtryk, at de væsentligste aktiviteter i forbindelse med en kommende krig vil ske inden døre i form af tryk på knapper, men det kan vi jo diskutere ved en anden lejlighed.

Jeg kan i øvrigt sige til hr. Ole Bernt Henriksen, at alt udendørsarbejde, som i dag foregår, selvfølgelig også vil kunne foregå efter, at disse regler er vedtaget. De er endnu ikke forelagt for mig, også fordi man i øjeblikket arbejder på de økonomiske conse-

kvensberegninger, men jeg står ved det, jeg sagde i mit svar, altså dels, at der bliver udarbejdet sådanne beregninger, dels, at vi vil drage omsorg for, at tingene gennemføres i en realistisk og fornuftig gennemførelsestakt i lyset af den afmatning, der har fundet sted de seneste år.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Nu er jeg selvfølgelig opmærksom på, at det ikke gælder for hære i krig, men det er jo en udvikling, der er i gang.

Men jeg synes, der var en ting, som ministeren kom lidt let hen over. Jeg skal ikke blande mig i diskussionen inden for fagbevægelsen – den kan fagbevægelsen så glimrende klare selv – men mit tal på de 30–50 mia kr. stammer altså ikke fra konservative hjerner, men fra LO-bladet. Derfor vil jeg anbefale ministeren at rette det med det udo-kumenterede til LO-bladet.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg har ikke sagt, at der ikke på meget lang sigt i forbindelse med regler, der gradvis sættes i kraft, kan blive tale om investeringer i et bedre arbejdsmiljø i milliardklassen. Men jeg har sagt, at vi ved fastlæggelsen af de regler, der kommer til at gælde for tiden, vil tage hensyn til de økonomiske perspektiver, der tegner sig, og selve den omstændighed, at arbejdsmarkedets parter er så stærkt involverede i udarbejdelsen af reglerne, herunder altså også arbejdsgiversiden, tror jeg vil føre til, at vi når til et rimeligt resultat.

Nu siger hr. Ole Bernt Henriksen, at ministeren slipper let om ved et spørgsmål. Så vil jeg gerne sige til hr. Ole Bernt Henriksen, at jeg tror, dette er et spørgsmål, ingen minister eller noget medlem af folketinget kommer til at slippe let om ved, for på den ene side har vi et berettiget ønske om forbedret arbejdsmiljø, beskyttelse mod stoffer og materialer, og hvad man nu kan nævne, og på den anden side har vi de økonomiske begrænsninger, vi alle lever under, så det bliver ikke nogen let sag, det bliver et fantastisk vanskeligt punkt at komme over.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg er herved enig med ministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 483.

8) Til *arbejdsministeren* af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange sider love og bekendtgørelser m.v. arbejdsgivere og ansatte skal kende for at kunne følge arbejdsmiljølovens regler?«

Skriftlig begrundelse

Det er oplyst, at det drejer sig om 3.000 sider, hvilken mængde må anses at være alt for stor til, at nogen har mulighed for at sætte sig ind i og kende de pågældende regler.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg er ikke i stand til at give hr. Ole Bernt Henriksen det nøjagtige antal sider lovstof, som en arbejdsgiver eller ansat skal kende for at kunne overholde arbejdsmiljølovgivningen. Det antal regler, der eksisterer, vedrører jo ikke hver enkelt virksomhed her i landet, men er netop differentieret efter den enkelte virksomheds art ud fra et ønske om at give virksomheden et så præcist og målrettet regelmateriale som muligt. Bl.a. derfor har arbejdsmarkedets parter siden århundredskiftet haft en endog særdeles væsentlig indflydelse på regeldannelsen på området.

Under den debat, som jeg omtalte vi havde her i Folketinget den 18. marts 1982, lovede jeg i øvrigt, at jeg ville gennemføre en kritisk gennemgang af de eksisterende arbejdsmiljøregler med henblik på at fjerne sådanne bestemmelser, som tiden er løbet fra. Den lovede sanering falder helt i tråd med arbejdsmiljølovens opbygning og system. Ved udfyldningen af arbejdsmiljøloven valgte man netop for overskuelighedens skyld et system bestående af få generelle regelsæt, de såkaldte hovedbekendtgørelser, som på tværs af brancheskel i princippet skal omfatte alle arbejdsforhold. Yderligere regler for specifikke brancher, fag, faglige områder eller særlige teknologiske spørgsmål kan fastsættes i så få detailbekendtgørelser som muligt og i øvrigt i anvisninger fra Arbejdstilsynet i praktisk og lettilgængelig form.

Den enkelte arbejdsgiver eller ansatte behøver således hverken i dag eller for fremtiden at have kendskab til samtlige arbejdsmiljøregler, men kan nøjes med at kende de relativt få generelle regler og de enkelte speci-

elle regler, som måtte gælde for det pågældende område.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg takker for svaret, men ministeren slipper virkelig ikke så let gennem dette. Jeg har ladet mig fortælle, at det drejer sig om 3.000 sider. Når ministeren nu siger, at den enkelte virksomhed ikke behøver at kende alle reglerne, er det da rigtigt, men jeg vil da føle, at arbejdsmarkedspolitiske ordførere og miljøordførere burde kende dem. Jeg har en fornemmelse af, at vi er meget langt ude, når selv meget flittige lovgivere ikke har mulighed for at sætte sig ind i de retsregler, som afledes af en bemyndigelseslov. Jeg vil derfor være glad, hvis ministeren vil bidrage til en sanering, en endog meget kraftig sanering, og jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren: hvornår kan vi forvente denne sanering? Hvornår har ministeren taget initiativ til at sætte den i gang?

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Enten vil man det universelle eller også vil man det specifikke i denne sag. Enten vil man have ét stort, fælles regelsæt, som alle skal kunne slå op i vedrørende deres specielle virksomhed, eller også satser man – måske også under indtryk af praktiske hensyn, som jeg ikke skal belaste denne diskussion med – på at udarbejde regelsæt, som alene tager sigte på en bestemt branches specielle forhold.

Ved arbejdsmiljølovens udfyldning har vi valgt at give så få generelle regler som muligt og så til gengæld udforme de konkrete detailbekendtgørelser sådan, at de lige netop passer til den bestemte branches behov. Og det er ikke noget, Arbejdstilsynet sidder og laver på egen hånd; det er noget, der formes i branchesikkerhedsråd og efterfølgende i Arbejds miljørådet, idet hovedprincippet i arbejdsmiljøloven er, at parterne selv på den enkelte arbejdsplads, i den enkelte branche og i samfundet som helhed skal kunne løse deres egne arbejdsmiljøproblemer. Det gør selvfølgelig, at det samlede regelsæt kan blive ganske omfattende, men jeg synes ikke, det er ubetyggende, at ikke ethvert folketingsmedlem har kendskab til samtlige de regler, der gælder for samtlige de konkrete arbejdsforhold, der kan tænkes her i landet.

[Arbejdsministeren]

Med hensyn til spørgsmålet om, hvornår saneringen kan være færdig, forestiller jeg mig, at det er en kontinuerlig proces, men vi har altså bedt om, at man her og nu går i gang, og det er sket. Jeg ville tro, at vi i forbindelse med den redegørelse om arbejdsmiljølovens virkninger, som jeg har lovet folketinget, og som folketinget har vedtaget at opfordre regeringen til at give, også kan foreligge en oversigt over denne sanering.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Nu sagde jeg, hr. minister, ikke det enkelte folketingsmedlem, men de ordførere, der har været med til at vedtage disse love. De bør dog vide, hvad alt dette medfører, men det kan de ikke, når det drejer sig om 3.000 sider. Jeg er da også opmærksom på, at det kan være praktisk nogle gange at detaljere ting, men når vi er oppe på, at et enkelt lovkompleks kræver meget mere end 3.000 sider – og det bliver det jo efterhånden – så synes jeg, vi er ude i retstilstande, som det konservative folkeparti i hvert fald ikke kan føle sig særlig trygt ved.

Poulsgaard (FP):

Nu er alt jo relativt. Ministeren sagde, at det var ganske få lovregler, den enkelte skulle sætte sig ind i. Vil ministeren afvise, at vi her for nylig i pressen har kunnet se, at en arbejdsgiver i Jernet – hvis han altså vil følge loven og profeterne – skulle kende ca. 4.000 regulativer, cirkulærer og bekendtgørelser? Hvis ministeren opererer med, at det er et fåtal, så forstår man godt, at ...

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg kan hverken bekræfte det ene eller det andet tal nævnt af de to spørgere. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det er vel ikke noget enestående, at på et kompliceret område, hvor der til stadighed opstår konkrete problemer, der skal løses, kan regeldannelsen ud i enkeltheder få et vist omfang, hvis man lægger alle brancherne sammen.

Hvis hr. Ole Bernt Henriksen kunne gøre det tankeeksperiment at forestille sig, at de landbrugspolitiske ordførere skulle have kendskab til samtlige de beslutninger og regler, der var gældende for FEOGA inden for fællesmarkedet, eller at medlemmer af folketingets markedsudvalg skulle have kendskab til samtlige de regler, der behandles i EF, er

det ganske gode eksempler, og jeg tror, man kan nævne 20 andre eksempler – også på ting, som hr. Ole Bernt Henriksen tilfældigvis ikke er tilhænger af – som viser, hvor vanskeligt det er at leve op til hr. Ole Bernt Henriksens ideelle målsætning om, at de berørte folketingsmedlemmer skal kende samtlige regler.

Det vigtige må vel være, at der er kontrol med det, der foregår, og at man, i det omfang man ønsker kendskab til et område, kan få det.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg må rette ministeren. Der er da ikke noget med, at det konservative folkeparti ikke er tilhænger af, at vi skal have arbejdsmiljøregler; det er da noget sludder at stå og sige, for det er vi selvfølgelig. Det er slet ikke det, dette spørgsmål handler om, men noget helt andet, som jeg synes ministeren skulle være lidt forsigtig med. Jeg er da overbevist om, at ikke mindst vores ordfører på landbrugsområdet er særdeles fortrolig med alle disse regler. Hvis ministeren kom i markedsudvalget, tror jeg han ville opleve, at vores ordfører er særdeles velinformeret om disse ting. Desuden er EF-direktiver langt mere enkle end det, ministeren arbejder med her.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Der må være sket en betydelig udskiftning af konservative medlemmer i folketingets markedsudvalg, siden jeg havde lejlighed til i flere år at følge arbejdet dér, for jeg havde det indtryk, at de konservative dengang ofte delte den følelse, som flere andre, måske åndeligt set ringere udstyrede, havde, nemlig én følelse af afmagt over for de mange regler, man stod over for.

Jeg vil for at give hr. Ole Bernt Henriksen et eksempel sige, at vi har én medarbejder i arbejdsministeriet, der ikke laver andet end at se på regler og forslag, der kommer fra EF bare om arbejdsmiljø, og som udgør i nærheden af en tiendedel promille af den samlede regeldannelse, der foregår inden for Det europæiske Fællesskab. Vi har en fælles interesse, hr. Ole Bernt Henriksen og jeg, i at gøre tingene så lette og så overskuelige som overhovedet muligt, og den skal vi forfølge i fællesskab, men vi skal ikke indbilde nogen i denne sal, at det på alle områder vil være muligt at lave tingene så enkle, at man kan

[Arbejdsministeren]

sammenfatte dem i nogle få siders enkle regler. Tilværelsen er så mangfoldig, at man en gang imellem er nødt til at give køb i forhold til den ideelle målsætning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 487

9) Til *arbejdsministeren* af:

Ole Henriksen (SF):

»Vil ministeren sikre, at der udfærdiges mere præcise retningslinjer for anvendelsen af arbejdsformidlingslovens § 63, stk. 1, pkt. 2, og stk. 5?«

Skriftlig begrundelse

Afskediges en lønmodtager med begrundelsen »samarbejdsvanskeligheder«, »uoverensstemmelser« eller lignende motiveringer, medfører dette i de fleste tilfælde en karantæne på 5 uger i A-kassen.

Dette svarer til en bruttoindtægt på 9.420 kr. for den pågældende.

Karantænen idømmes i henhold til arbejdsformidlingslovens § 63, stk. 1, pkt. 2, der har følgende ordlyd:

»Dagpenge må ikke udbetales til et medlem, som uden fyldestgørende grund forlader sit arbejde, eller hvis ledighed skyldes utilbørlig adfærd på arbejdspladsen.«

I arbejdsdirektoratet har der udviklet sig en fortolkningspraksis om begrebet »utilbørlig adfærd«, som er ensbetydende med, at ansvaret for eventuelt opståede samarbejdsvanskeligheder altid lægges på lønmodtageren, hvis ikke det modsatte kan bevises.

I praksis er det umuligt at få en arbejdsgiver eller dennes repræsentant til at erkende, at han bærer ansvaret – eller i det mindste et medansvar – for, at der var opstået samarbejdsvanskeligheder.

Denne praksis, som tilsyneladende er udviklet administrativt i henhold til lovens § 63, stk. 5, og hvorefter arbejdsdirektøren og landsarbejdsnævnet skal udarbejde de nærmere regler om sanktionerne mod de afskedigede, må være utilsigtet set ud fra et almindeligt retspolitisk synspunkt.

I de her nævnte tilfælde optræder arbejdsgiveren som anklageren ved at give sin subjektive opfattelse af grunden til en afskedigelse, og såfremt han fastholder denne op-

fattelse, idømmer han samtidig administrativt lønmodtageren en bøde på 9.420 kr.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Efter arbejdsformidlingslovens § 63, stk. 1, medfører et selvforskyldt arbejdsophør karantæne efter regler, som er fastsat i henhold til § 63, stk. 5, i samme lov.

Hr. Ole Henriksen siger i begrundelsen for sit spørgsmål, at der i arbejdsdirektoratet har udviklet sig en fortolkningspraksis om begrebet »utilbørlig adfærd«, som er ensbetydende med, at ansvaret for opståede samarbejdsvanskeligheder altid lægges på lønmodtageren, hvis ikke det modsatte kan bevises.

Jeg vil gerne hertil sige, at bedømmelsen af, om et arbejdsophør er selvforskyldt, ikke baseres på en fast administrativ praksis, men vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde, idet det er nødvendigt, forinden der træffes en afgørelse, at finde frem til årsagen til det konkrete arbejdsophør og dermed til, hvem der direkte eller indirekte har været årsag hertil.

Specielt vedrørende samarbejdsvanskeligheder kan jeg oplyse, at det i første række er et bevisspørgsmål, hvad der er sket, og hvad der i øvrigt ligger til grund for arbejdsophøret, og herefter er det et spørgsmål om på så objektiv en måde som muligt at vurdere disse beviser.

Ved bedømmelsen af sagen vil det ofte indgå som et moment, om den faglige organisation har været inddraget. Direktoratet har kun i specielle tilfælde mulighed for at tilsidesætte resultatet af en faglig forhandling. Der idømmes herefter karantæne, når det er sandsynliggjort, at arbejdsophøret skyldes samarbejdsvanskeligheder, og at disse i det væsentlige skyldes medlemmets egne forhold.

Om udfærdigelsen af mere præcise retningslinjer kan jeg oplyse, at der for tiden arbejdes på en bekendtgørelse med tilhørende vejledning om såvel arbejdsvægning som arbejdsophør, men at en sådan bekendtgørelse nødvendigvis må udfærdiges i generelle linjer af hensyn til, at de fleste sager må undergives en konkret vurdering.

Ole Henriksen (SF):

Jeg vil takke ministeren for svaret, men sige, at jeg er ikke helt tilfreds, for jeg synes

[Ole Henriksen]

ikke, ministeren erkender, at der ligger et reelt problem her.

Det er min opfattelse, at man er oppe på i langt over 1.000 tilfælde inden for A-kasserne at idømme bøder. Bortfald af 5 ugers maksimal understøttelse er det samme som 9.420 kr. i bøde, hvis bare virksomheden på afskedigelsesattesten har skrevet »samarbejdsvanskeligheder« eller noget, der minder om det, og 9.420 kr. kan man jo næsten kvæle sin svigermor for i dag. Jeg synes, det er urimeligt, at man idømmer bøder på så tvivlsomt et grundlag, som det foregår i øjeblikket.

Jeg vil godt spørge ministeren, om der i henhold til den samme § 63, men her stk. 5, er nogle retningslinjer udarbejdet i samarbejde mellem arbejdsdirektøren og landsarbejdsnævnet, for det fremgår jo af dette stk. 5, at de skal udarbejde de nærmere retningslinjer for, hvordan denne procedure skal være. Jeg kan ikke se andet, end at hvis ikke de findes, må det være, fordi der har udviklet sig en praksis, som rammer de arbejdsløse, der bliver afskediget med den begrundelse.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg erkender over for hr. Ole Henriksen, dels at der kan foreligge situationer, som for medlemmet kan tage sig helt urimeligt ud, dels at straffen på 5 ugers bortfald af dagpengene er en hård straf. Det er knap 10.000 kr. Det er en meget hård straf, og det er også derfor, vores bestræbelse går ud på at sikre, at retsgrundlaget er så godt som muligt.

Men det er nu engang op til de faglige organisationer selv at rejse sagerne, hvis man finder, at der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation fra arbejdsgiverens side. En fagligt rejst sag vil givetvis i en række tilfælde føre til en ændret afgørelse i arbejdsløshedskassen og senere hen i direktoratet.

Jeg kan sige, at der ikke i dag findes præcise regler på området, men jeg gav i slutningen af mit svar den oplysning, at vi var ved at udarbejde sådanne nærmere regler med en tilhørende vejledning, og kan kun opfordre dem, der arbejder med dette, også i landsarbejdsnævnet, til at fremskynde arbejdet og opfordre de faglige organisationer, hvis de bliver opmærksomme på urimeligheder, til at rejse disse sager, også i lyset af, hvor alvorligt det kan være for det enkelte medlem.

Ole Henriksen (SF):

Jeg forstår altså, at der er tale om en praksis, der har udviklet sig, og at den ikke har noget grundlag i en aftale mellem arbejdsdirektøren og landsarbejdsnævnet.

Men når ministeren nu siger, at de faglige organisationer gennem forhandling, formentlig mener han med arbejdsgiverparten, må prøve at klare den slags ting, kan jeg sige, at de erfaringer, jeg har vedrørende den slags forhandlinger, går ud på, at hvis arbejdsgiveren eller dennes repræsentant fastholder, at det er modparten, altså arbejderne, som har skylden for samarbejdsvanskelighederne, er der ikke noget at gøre, så kommer man ingen vegne. Den afskedigelsesattest, som den pågældende har fået fra arbejdsgiveren, er også den, der kommer til at danne grundlag for, at den pågældende idømmes en bød.

Vi ved jo alle, at der skal to til at skabe både et godt og et dårligt samarbejde, og det er vanskeligt for os, der får bevisbyrden ved sådanne forhandlinger, at rokke en arbejdsgiver, som ikke ønsker at ændre sin motivering for afskedigelsesattesten. Så er der altså 5 ugers karantæne, og det minder lidt for meget om stavnsbånd og om at blande den udøvende og den dømmende magt sammen i én pærevælling.

Jeg vil godt spørge ministeren her til sidst, om ikke man kunne udforme disse afskedigelsesattester på en sådan måde, at også lønmodtageren ved at sætte sit navn under accepterer, at årsagen til arbejdsophøret er den rigtige. Det ville lette adgangen til at få rejst en række sager.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg er glad for, at hr. Ole Henriksen i sin begrundelse anerkender, at der må være en sanktion i tilfælde, hvor det drejer sig om selvforskyldt afskedigelse. Jeg vil også til hr. Ole Henriksen sige, at jeg har ikke sagt, at der i dag følges en fast administrativ praksis. Jeg sagde faktisk det modsatte i min besvarelse.

Vedrørende en faglig behandling af disse afskedigelsessager kan jeg kun sige, at når en faglig organisation rejser sagen, tager man meget stort hensyn til det i forbindelse med afgørelsen af problemerne.

Jeg vil godt positivt overveje spørgsmålet om en mere standardiseret form for arbejds-

[Arbejdsministeren]

giveroplysning vedrørende afskedigelsesårsagerne, herunder også spørgsmålet, om det er rigtigt at give lønmodtageren mulighed for at tage stilling til spørgsmålet.

Så skal jeg endelig sige, at det er ikke nemt at finde balancen, for samtidig er det jo også en opfattelse på arbejdsmarkedet, at det i mangfoldige tilfælde er muligt for folk, der vil forlade deres arbejde, og som altså af den grund ifalder fem ugers karantæne, at opnå en fyreseddel uden nogen anden begrundelse end arbejdsmangel. Derfor er problemet ikke helt enkelt, men det berører afgørende menneskelige og principielle spørgsmål, så jeg vil gerne tage det op.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Vi vender herefter tilbage til det som nr. 6 opførte spørgsmål.

Jeg må på ny sige, at det er hensigtsmæssigt, hvis spørgerne er til stede, når spørgsmålene kommer til behandling.

Spm. nr. 476

6) Til *arbejdsministeren* af:

Lawaetz (FP):

»Vil ministeren medvirke til, at en ny bekendtgørelse om støjniveauet nedsætter det tilladte støjniveau fra 90 til 85 decibel? Eller vil ministeren udsætte en sådan beslutning, til vort erhvervsliv befinder sig i en gunstige økonomiske situation?«

Skriftlig begrundelse

Beregninger foretaget af Dansk Arbejdsgiverforening og tiltrådt af arbejdstilsynet viser, at erhvervslivet vil blive belastet med 8-9 mia kr. i ekstra investeringer, såfremt ændringen gennemføres.

Der hersker ingen tvivl om, at dette i den nuværende, i forvejen kritiske situation vil bevirke lukning af en række virksomheder og nedlæggelse af tusinder af arbejdspladser, sekundært flytning af virksomheder til udlandet.

Der er i øvrigt efter min opfattelse ikke fort tilstrækkeligt videnskabeligt bevis for, at en nedsættelse på 5 decibel har nogen væsentlig betydning for mindre beskadigelse af høreevnen.

Det er således af flere grunde yderst betænkeligt at følge en eventuel indstilling fra arbejdsmiljørådet om en skærpelse af de gældende bestemmelser.

Lawaetz (FP):

Jeg beklager, at jeg kom et sekund for sent. Jeg kom fra et vigtigt møde i arbejdsmarkedsudvalget, hvor man arbejder for at lette forholdene i erhvervslivet. Det kan synes at være en utopi, at man i den ene ende af det store hus arbejder for at skaffe flere i arbejde - hvilket måske er det vigtigste - og i den anden ende af huset lægger hindringer i vejen.

Dette er sådan set baggrunden for mit spørgsmål til arbejdsministeren, idet mit spørgsmål, som er helt eksakt, godt nok kun drejer sig om støj.

Der tales om at nedsætte støjniveauet fra 90 decibel til 85 decibel. Jeg gør høfligt opmærksom på, at man skal spekulere på, hvad støj er. F.eks. på et diskotek, hvor ungdommen frivilligt er måske hveranden aften, er støjniveauet langt, langt over 90 decibel, ligesom når en lastbil med anhænger kører forbi på vejen.

Men jeg har stillet et helt eksakt spørgsmål gående ud på, om arbejdsministeren tør tage ansvaret for at belaste erhvervslivet med omkostninger til nye støjdæpende foranstaltninger på i dette øjeblik 7-8 mia kr., og jeg ønsker gerne et eksakt svar.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Et udkast til bekendtgørelse om støj på arbejdspladsen behandles for tiden i arbejdsmiljørådets planlægningsudvalg, hvor den videre drøftelse siden efteråret 1981 har været stillet i bero, mens man venter på en beregning af de påtænkte reglers økonomiske konsekvenser. Beregningen udføres af direktoratet for arbejdstilsynet på grundlag af bl.a. materiale fra Dansk Arbejdsgiverforening.

I dagspressen har man kunnet læse, at Dansk Arbejdsgiverforening har skønnet, dog på et noget spinkelt grundlag, at en nedsættelse af støjgrænsen fra 90 decibel til 85 decibel vil betyde investeringer af størrelsesordenen 6-9 mia kr. i erhvervslivet. Herom må jeg gentage, hvad jeg også sagde under folketingsdebatten den 18. marts om den fremtidige udvikling på arbejdsmiljøområdet, at hverken direktoratet for arbejdstilsynet

[Arbejdsministeren]

eller arbejdsministeriet kan bekræfte dette skøn. Tværtimod tyder foreløbige skøn på, at de faktiske investeringsudgifter vil være markant lavere end skønnet af Dansk Arbejdsgiverforening.

I hr. Lawaetz' begrundelse nævnes det videre, at der ikke er ført tilstrækkeligt videnskabeligt bevis for, at en nedsættelse på 5 decibel har nogen væsentlig betydning for mindre beskadigelse af høreevnen. Forholdet er imidlertid det, at der er videnskabeligt belæg for, at risikoen for hørenedsættelse reduceres betydeligt. De fleste eksperter mener, at den sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige støjgrænse endda ligger lavere end 85 decibel.

Og så vil jeg endelig sige til hr. Lawaetz, at det, der lægges op til umiddelbart ved bekendtgørelsen, er en fastlæggelse af en støjgrænse på 90 decibel med mulighed for, at man kan gå længere ned, men jeg har i folketinget givet tilsagn om dels beregninger, dels en gradvis igangsættelse med hensyntagen til branchernes særlige problemer.

Lawaetz (FP):

Jeg takker for redegørelsen. Det var sådan set noget, jeg vidste i forvejen.

Hvad angår beregningerne, så er de altså tiltrådt af arbejdstilsynet; det har jeg læst mig til, ligesom arbejdsministeren har læst sig til sit.

Men det, jeg i og for sig spørger om, og som jeg ikke har fået svar på, er, om arbejdsministeren har bemyndigelse til at skrive under eller lade være med at skrive under på disse bekendtgørelser. Man kan spare meget, hvis man vil, og dette kan udsættes et år eller to, til erhvervslivet har råd til det.

Min bekymring består i, at miljøministeren ikke arbejder for, at vi skal tjene flere penge på arbejdsmarkedet, men udelukkende tager sig af det miljømæssige. Man læser om, at man skal til at have lokaler, hvor alle skal have et vindue at se ud ad, og så skal halvdelen af Danmarks fabrikker, f.eks. alle dem med udmærket belysning i Z-tage, ovenlys, som man f.eks. har i min egen virksomhed, bygges helt om. Det, der foruroliger os, er sådan nogle perspektiver. Jeg vil gerne beroliges ved, at arbejdsministeren siger: vi slår koldt vand i blodet. Jeg skriver i hvert fald ikke under på disse 6-7-8 - lad os ikke skændes om det - mia kr. lige med det samme.

301 Ft

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg vil gerne igen bede ministeren love, at der vil komme konsekvensberegninger, før ministeren skriver under. Men det var nu ikke mit ærinde.

Jeg vil bede ministeren bekræfte, at den skala, vi arbejder med her, altså decibelskalaen, er en logaritmisk skala, sådan at forskellen mellem 90 og 85 decibel ikke er 4 pct., men 30-40 pct., for jeg synes, det er meget væsentligt for en bedømmelse af det, som hr. Lawaetz har spurgt om, at vide, hvilket enormt omfang dette i grunden har.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg vil først sige til hr. Ole Bernt Henriksen, at jeg kan bekræfte, at det er en logaritmisk skala, og at det også tilsiger, at man skal gå gradvis frem, som man gjorde, da man gennemførte 90 decibel. Da skreg og hylede - undskyld, det er støjkategorier, som jeg ikke skal bruge her - da var der mange, der gjorde indvendinger, men det er lykkedes at klare det. I Sverige har man gennemført sænkningen fra 90 til 85 decibel, og man har gjort det fornuftigt; i dag er man glad for det og har opnået virkelig gode resultater og også produktionsmæssigt hensigtsmæssige løsninger på problemerne. Det er den vej, vi vil gå frem i Danmark.

Og så vil jeg gerne sige om hr. Lawaetz' fabrik og dens ovenlys, at da det helt klart er tradition herhjemme, at hvis en fabrik er i gang på det tidspunkt, da reglerne træder i kraft, skal den ikke indføre ændringer. Det er kun, når der er tale om nye anlæg eller en væsentlig ændring af den hidtidige anvendelse, at vi forestiller os disse ændringer gennemført.

Og så kan jeg sige til hr. Ole Bernt Henriksen, at jeg for længst har besluttet, at der skal gennemføres økonomiske konsekvensberegninger på alle disse regler.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 515

10) Til *ministeren for kulturelle anliggender* af:

Eva Møller (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at bringe orden i forholdene omkring Den Hirschsprungske Samling?«

[Eva Møller]

Skriftlig begrundelse

Flere sale på museet har i længere tid stået tomme som en konsekvens af, at museumslederen og museumsbestyrelsen ikke kan blive enige. Der må nu bringes klarhed over, hvilken kompetence museumslederen og museumsbestyrelsen har, så forholdene kan bringes i orden.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg kan svare fru Eva Møller, at som det allerede har været omtalt i pressen, har jeg i mandags efter et møde med bestyrelsen for Den Hirschsprungske Samling meddelt samlingens direktør, at det er hendes tjenestepligt omgående at foretage en ophængning af samlingen, således at museets identitet og grundpræg bevares. Inden for disse rammer har direktøren den kunstneriske frihed til at præsentere samlingen.

Samtidig vil jeg søge fundatsen for Den Hirschsprungske Samling ændret, således at museets direktør ikke i fremtiden skal være medlem af bestyrelsen. I denne forbindelse vil der kunne tilvejebringes en mere klar ansvarsfordeling mellem direktør, bestyrelse og minister.

Når jeg desuden har udskiftet det af kulturministeriet udpegede medlem af Den Hirschsprungske Samlings bestyrelse, er det sket ud fra ønsket om at skabe ro om samlingen, og jeg har stor tiltro til, at det nu vil lykkes snarest at bringe samlingen i en for publikum tilfredsstillende form og at sikre dens uforstyrrede drift.

Eva Møller (KF):

Jeg vil da gerne takke ministeren for, at hun i mandags tog skridt til at få gjort noget ved de helt kaotiske forhold, ja, man fristes næsten til at sige det rod, der hersker på Den Hirschsprungske Samling, men det må erkendes, at efter de udtalelser, som såvel direktøren som den hidtidige formand for bestyrelsen har været ude med i pressen, kan man have sine tvivl om, hvorvidt det lykkes.

Jeg vil gerne i den forbindelse specielt spørge kulturministeren, hvad hun agter at gøre, dersom museets direktør, Hanne Finsen, ikke har fået hængt billederne op inden påske, for vi har indtil flere gange hørt Hanne Finsen sige, at det er en umulighed at få

hængt billederne op inden påske, og at der derfor kan gå lang tid. Derfor ville det være rart at vide, hvad ministeren så agter at foretage.

Jeg vil også gerne have at vide – for det kan man godt tvivle på, når man hører sagen refereret – om det er blevet præciseret over for museumsdirektør Hanne Finsen, at den stilling, hun har her, ikke er en normal museumsdirektørstilling, netop fordi Den Hirschsprungske Samling skal bevare sin stil. Man kunne måske sige, at det snarere er et spørgsmål om at – hvad skal vi sige? – være bestyrer af nogle mindestuer. Der ligger deri, at man ikke helt frit kan gøre med Den Hirschsprungske Samling, som man ønsker. Er det helt klart blevet præciseret over for museumsdirektøren, da hun tiltrådte?

Poulsgaard (FP):

Jeg har lyttet med interesse til ministerens svar på spørgsmålet og synes ærlig talt, at det var en tynd kop te.

Hvis vi nu forestillede os, at vi havde snakket om en privat virksomhed, hvor 3 bestyrelsesmedlemmer eller bestyrelsesformænd var gået, så tror jeg nok, man var begyndt at se lidt på direktørens kvalifikationer.

Jeg får selvfølgelig aldrig ministeren til at indrømme, at det var en politisk udnævnelse, der fandt sted, og som man nu må slås med, og så er det da glædeligt, at ministeren har sin barnetro i behold; men vi andre tror altså ikke på det. Det var simpelt hen et fejlgreb af rang, da man foretog den politiske udnævnelse, og det synes jeg ministeren skulle tage konsekvenserne af og ikke blive ved med at fyre bestyrelsesformænd, men i stedet for meddele Hanne Finsen hendes afsked. Det vil jeg godt spørge ministeren om hun agter at gøre, så vi får ro derude.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Til fru Eva Møller kan jeg sige, at jeg for vel nu 10-12 dage siden gav til kende over for bestyrelsen, at dersom samlingen ikke var ophængt inden påske, måtte jeg konstatere, at bestyrelsen ikke havde magtet sin opgave: at forvalte denne samling. Det var som en konsekvens af, at jeg måtte erkende, at det ikke ville være muligt at se samlingen op-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

hængt inden påske, at jeg traf de dispositioner i mandags, som jeg netop har omtalt.

Jeg har pålagt museets direktør at ophænge samlingen omgående. Det siger sig selv, at ved en arbejdsopgave med et så kunstnerisk præg, som der her er tale om, er det ikke rimeligt for mig politisk at sætte en dato, men »omgående« er et begreb, som jeg synes det er muligt at fortolke i denne sammenhæng.

Der er allerede nu truffet foranstaltninger til ophængningen, og den nye bestyrelsesformand vil være i tæt forbindelse med museets direktør. Skulle det vise sig, at ophængningen af samlingen ikke foregår inden for en tilfredsstillende tidsramme, vil jeg naturligvis skride ind, men jeg er ikke villig til i dag at sætte en konkret dato for, hvornår det sidste søm skal være slået i, og det må man forstå ud fra denne arbejdsopgaves natur.

Så spørger fru Eva Møller mig yderligere, om det er blevet gjort direktøren klart ved hendes ansættelse, at det ikke er nogen normal stilling, men at hun skal være bestyrer af en mindstue. Nej, det er direktøren ikke blevet gjort bekendt med, for det har aldrig været nogen forudsætning. Det fremgår tværtimod af direktørens ansættelsesbrev, at man ønskede en kunstsagkyndig direktør for de to museer Malerisamlingen Ordrupgaard og Den Hirschsprungske Samling.

Til hr. Poulsgaard vil jeg gerne sige, at det er ikke tilfældet, at 3 bestyrelsesmedlemmer har forladt bestyrelsen. Der har i pressen været forlydender om, at et af bestyrelsens medlemmer overvejede at forlade bestyrelsen, nemlig direktør Rostrup Bøyesen. Disse overvejelser havde direktør Bøyesen meddelt mig, før han kendte mine dispositioner; de var altså uafhængige deraf. Bestyrelsen er, bortset fra udskiftningen af det af kulturministeriet udpegede medlem, identisk med den, der hidtil har været, bortset fra at jeg nu søger at gennemføre den omtalte fundatsændring, således at direktøren ikke længere skal være medlem af bestyrelsen.

Eva Møller (KF):

Jeg vil indledningsvis takke ministeren, fordi hun her gav til kende, at hvis ikke ophængningen sker omgående – uden at vi kunne få at vide, hvad der ligger i »omgående« – så vil ministeren skride ind. Så må vi jo håbe, at »omgående« bliver fortolket som

»nogenlunde omgående«, når vi ikke kan få en nærmere præcisering af, hvad der ligger i ordet.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at der i fundatsen for Den Hirschsprungske Samling står, at guldalderbillederne skal fremtræde og ophænges som en helhed, således som de oprindeligt var. Det mener jeg giver den kunstneriske leder af museet meget stramme regler.

Endelig vil jeg gerne spørge ministeren, om hun kan bekræfte det, som jeg er blevet bekendt med igennem et medlem af bestyrelsen, nemlig at der i øjeblikket overhovedet ikke på museets konto findes penge til at male væggene for – hvad enten man foretrækker dem malet i den ene eller den anden farve. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvis det er tilfældet, om ikke såvel ministeren som direktøren for museet og bestyrelsens formand burde have været orienteret om disse ting, således at vi måske helt kunne have undgået den sidste konfrontation.

Poulsgaard (FP):

Det er galt med sproget mellem ministeren og mig, men det er nok mit jyske. Jeg snakkede ikke om 3 bestyrelsesmedlemmer. Såfremt jeg er ret orienteret efter referat i dagblade og andre steder, er det den tredje bestyrelsesformand, der i fru Hanne Finsens tid går, og jeg præciserede, at hvis det var en privat virksomhed, hvor der var gået 3 bestyrelsesformænd, så ville man nok begynde at se lidt på direktøren. Det er bare for at få rettet den misforståelse.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Til fru Eva Møller vil jeg sige, at det er rigtigt, at det under det pågældende møde blev oplyst af museets arkitekt, Nils Koppel, at der ud fra hans oversigt over aldeles nødvendige reparationsarbejder inden for dette år ikke ville være penge til rådighed til ommalning af disse meget omtalte paneler, og hverken direktøren eller bestyrelsens formand var vidende derom. Men immervæk kan billederne jo hænges op, og det vil ske.

Til hr. Poulsgaard vil jeg sige, at det ikke er rigtigt, at den tredje bestyrelsesformand går, men det er rigtigt, at den tredje bestyrelsesformand tiltræder. Om årsagerne til de tidligere formænds fratreden er jeg ikke vi-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

dende. Jeg kender kun omstændighederne omkring det skifte, der finder sted her.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

- Karen Højte Jensen: spm. nr. 366
 Glistrup: spm. nr. 379 og 444
 Glensgård: spm. nr. 388
 Birgith Mogensen: spm. nr. 391 og 455
 Ole Bernt Henriksen: spm. nr. 394
 Knud Lind: spm. nr. 406 og 407
 Askjær Jørgensen: spm. nr. 420
 Holger K. Nielsen: spm. nr. 423
 Hahn: spm. nr. 425
 Janne Normann: spm. nr. 427
 Tommy Dinesen: spm. nr. 429
 Svend Erik Hovmand: spm. nr. 430 og 458
 Svend Heiselberg: spm. nr. 433, 435 og 456
 Kruse Rasmussen: spm. nr. 434
 Lennart Larson: spm. nr. 438
 Yvonne Herløv Andersen: spm. nr. 439
 Maisted: spm. nr. 443
 Wilhjelm: spm. nr. 447 og 448
 Dohrmann: spm. nr. 449
 Steffensen: spm. nr. 450
 Barsøe-Carnfeldt: spm. nr. 451
 Nør Christensen: spm. nr. 457
 Mimi Stilling Jakobsen: spm. nr. 459
 Anders Poulsen: spm. nr. 463
 Thorndahl: spm. nr. 464 og 478
 Poulsaard: spm. nr. 486

Spm. nr. 366

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (4/3 82) af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Vil ministeren gennem det kommende forslag til en bibliotekslov sikre, at forskningsbibliotekernes muligheder for at betjene læreanstalterne fastholdes?«

Det fremgår af ugebladet *Ingeniøren*, 26. februar, at kulturministeren er i færd med at forelægge en ny bibliotekslov. Det vil bl. a. medføre, at en række store forskningsbiblioteker, der i dag hører under samme ministerium som de læreanstalter m.v., de betjener, skal flyttes til kulturministeriets ressort. I øjeblikket budgetteres bibliotekerne inden for de pågældende læreanstalters rammebevillinger. Det sikrer budgetmæssig koordinering mellem forskningsindsatsen og den dertil nødvendige information og dokumentation. Forslaget bevirker, at eksempelvis Danmarks tekniske højskole mister enhver indflydelse på Danmarks tekniske biblioteks budgetter. Det er ejendommeligt, at kritik fra sagkyndige på de berørte biblioteker og fra utallige brugere er udeladt i bibliotekskommissionens betænkning. Oprettelsen af 39 embedsmandsstillinger virker i en sparetid helt unødvendig. Det må sikres, at den positive koordinering mellem læreanstalterne og de dertil knyttede forskningsbiblioteker bliver fastholdt.

Besvarelse (23/3 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

I forbindelse med gennemførelsen af det forslag til lov om biblioteker, som nu er fremsat, forudsættes en række større forskningsbiblioteker overført fra undervisningsministeriets ressort til kulturministeriets ressort og administrationen af disse – sammen med de forskningsbiblioteker, der allerede henhører under kulturministeriet – henlagt til et ved loven oprettet biblioteksdirektorat.

Baggrunden herfor er ønsket om bedst muligt at kunne koordinere ressourcfordelingen inden for biblioteksvæsenet som helhed, såvel økonomisk som fagligt. Men det er en selvfølge, at det enkelte forskningsbiblioteks forpligtelser over for den uddannelsesinstitution, det primært skal betjene, tilgodeses i lige så høj grad som tidligere. For at sikre koordineringen med undervisningsinstitutionens interesser foreslås oprettet biblioteksudvalg med repræsentation for både undervisningsinstitution og bibliotek med det formål blandt andet at udarbejde budgetforslag for biblioteket.

Til *undervisningsministeren* (5/3 82) af:

Glistrup (FP):

»Hvorfor og hvorvidt har der været tale om en forhastet beslutning vedrørende fordelingen af beskæftigelsesmillioner til videregående uddannelser, og hvordan er sagsbehandling forløbet?«

Begrundelse

Spørgsmålet tilsigter at få fakta sat på plads i forhold til revolverjournalistikken i dagbladet Politiken, bl. a. på side 3 i udgaven for den 4. marts 1982. Ifølge denne kilde skete det ret uventet, at regeringen torsdag den 25. februar bestemte sig til, at 60 millioner såkaldte beskæftigelseskroner skulle puttes over på de videregående uddannelser, der skulle have deres specifikationer klar til onsdag den 3. marts kl. 10 formiddag.

Et er, at de beskæftigelsesmilliarder, regeringen har ruttet med gennem de sidste syv år, altid har forøget arbejdsløsheden. Men derfor behøver man dog ikke absolut at blive så desperat med hu-hej-vilde-dyr at blive af med 60 millioner af skatteydernes penge, bare fordi man tilsyneladende har for store bevillinger til rådighed i regeringen.

Besvarelse (23/3 82):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan klart dementere fremstillingen i den artikel i Politiken, der refereres til i spørgsmålet, og samtidig oplyse, at den pågældende journalist ved henvendelse til undervisningsministeriet forud for offentliggørelsen af artiklen fik at vide, at ministeriet kunne afkræfte de oplysninger, journalisten henviste til at have modtaget fra anden, unavngiven kilde.

Som oplyst i arbejdsministerens redegørelse til folketinget af 4. februar 1982 om initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden arbejdes der i undervisningsministeriet med en plan for udbygning af optagelseskapa- citeten ved videregående uddannelser med rimeligt gode beskæftigelsesudsigter, primært ingeniør- og økonomuddannelserne og visse naturvidenskabelige uddannelser. Dette arbejde blev igangsat i slutningen af 1981 i forbindelse med den årlige fastlæggelse af optagelsestallet til de enkelte uddannelser og institutioner. Arbejdet, der således har strakt sig

over ca. 4 måneder, har haft et normalt forløb med inddragelse af institutioner, rådgivende organer og organisationer ved vurdering af udbygningsmulighederne.

Undervisningsministeriet har ligeledes på normal vis foretaget opgørelser over de nødvendige merudgifter ved udbygningsforslagene med henblik på fremlæggelse af aktstykker for finansudvalget herom. Ved sådanne udgiftsopgørelser, der baseres på undervisningsministeriets budgetforudsætninger, indhentes der kun støtteoplysninger ved institutionerne, og institutionerne får således ikke mulighed for at udarbejde »ønskelister« ved opgørelsen af merudgiftsbehovet. Regeringen har heller ikke på forhånd afsat en bestemt udgiftsramme til formålet, men forudsat, at kun absolut nødvendige merudgifter som følge af den øgede undervisningsbelastning vil kunne dækkes.

Spm. nr. 388

Til *justitsministeren* (8/3 82) af:

Glensgård (FP):

»Vil ministeren på baggrund af landsretsdømmen over Ole Maisted foranledige sigtelse rejst mod sin ministerkollega Karl Hjortnæs?«

Besvarelse (23/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Efter retsplejeloven er det anklagemyndighedens opgave at påse ikke blot, at strafskyldige personer drages til ansvar, men også, at forfølgningen af personer, som ikke er strafskyldige, ikke finder sted. Det er således som udgangspunkt en pligt for anklagemyndigheden at undlade at rejse tiltale i sager, hvor det ikke skønnes tilstrækkelig sikkert, at sagen vil kunne gennemføres til fældende dom.

Afgørelser af denne art træffes på baggrund af en samlet vurdering af alle faktorer og oplysninger i hver enkelt konkret sag sammenholdt med anklagemyndighedens almindelige erfaring med hensyn til de beviskrav, som domstolene stiller i straffesager:

Anklagemyndighedens afgørelse om tiltalerspørgsmålet kan i givet fald indbringes for justitsministeriet, som inden for visse tidsfrister, fastsat ved retsplejeloven, kan ændre den truffe afgørelse.

[Justitsministeren]

I den konkrete sag, der henvises til i spørgsmålet, blev afgørelsen om tiltalespørgsmålet ikke indbragt i overensstemmelse med disse regler, og den pågældende sag er dermed definitivt afsluttet.

Spm. nr. 391

Til *justitsministeren* (8/3 82) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Har ministeren kendskab til eller formodning om, hvilke organisationer, politiske eller andre, der planlægger, iværksætter og leder de tiltagende og utålelige husbesættelser?«

Begrundelse

Især inden for det sidste års tid er der gået mode i husbesættelser. TV og pressebilleder afslører, at det stort set er de samme unge mennesker fra tolv år og opefter, der er gengangere i de sidste 3-4 besættelser af ejendomme. Denne kendsgerning har politiet også erfaret, men det nævner i samme forbindelse, at det ikke er disse unge mennesker, der fremprovokerer talrige og ensartede husbesættelser. Derfor kan vi slå fast, at denne form for kriminalitet styres af erfarne og organisationsdygtige bagmænd, der instruerer og kynisk benytter børn og andre unge i nævnte samfundsskadelige virksomhed.

Besvarelse (24/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Justitsministeriet og politiet har naturligvis kendskab til de organisationer m.v., som offentligt har påtaget sig et ansvar i forbindelse med husbesættelser i den senere tid.

Det kan generelt oplyses, at politiet som led i sit almindelige arbejde med opklaring af ulovligheder også vil have opmærksomheden henvendt på eventuelle forhold som omtalt i det stillede spørgsmål.

Spm. nr. 394

Til *industriministeren* (8/3 82) af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Hvilken betydning tillægger regeringen basishavnene, og hvad vil den gøre for at sikre deres stilling?«

Begrundelse

Danmarks svaghed gennem mange århundreder tilskrives undertiden de alt for mange små købstæders konkurrence med hinanden. Spørgeren er ængstelig for, at svækkelse af basishavnene kan genskabe lignende tilstande, og efterlyser regeringens principielle holdning til dem.

Besvarelse (23/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Ved basishavne forstås en række havne inden for et bestemt geografisk område, som er udgangspunkt for oversøisk liniefart, og hvor de samme fragtrater gælder, uanset om lasten (stykgoods) afskibes via den ene eller den anden havn. Har en havn opnået status som basishavn, indebærer dette, at de forskellige konferencelinier har forpligtet sig til at tilbyde regelmæssig besejling, så vidt muligt med direkte skibsforbindelse, og, såfremt dette ikke i alle tilfælde kan efterkommes, da at betale for transporten fra de danske havne til de pågældende kontinenthavne.

De fleste liniekonferencer, dvs. sammen slutninger af linierederier inden for samme trafikområde, anerkender i Danmark København og Århus som basishavne.

Formålet med basishavne er at stille im- og eksportører lige med hensyn til transportomkostningerne, hvad enten en ladning sendes over København resp. Århus eller Rotterdam, Antwerpen, Hamburg og Göteborg, idet der på alle disse havne gælder ensartede fragtrater. For at blive anerkendt som basishavn skal en havn have et udbygget infrastrukturnet med et så stort lastunderlag, at der er basis for regelmæssig linietrafik til og fra oversøiske områder.

Til belysning af udviklingen har Danish Shippers' Council oplyst, at i 1979 blev der over de danske basishavne i alt ekspederet 1 mill. tons stykgods til eller fra oversøiske destinationer. I 1981 var dette tal steget til 1,4 mill. tons. Ifølge ministeriet for offentlige arbejder blev der i hvert af de pågældende år over København og Århus i direkte liniefart til eller fra oversøiske destinationer transporteret i alt ca. 500.000 tons, og det er disse mængder, der er afgørende for basishavnens status.

[Industriministeren]

Såfremt grundlaget for opretholdelse af danske basishavne bortfalder, vil udgifterne til transport af godset til en udenlandsk basishavn påhvile afskiberne. Dette ville ifølge oplysninger fra Danish Shippers' Council i 1977 have medført en ekstra omkostning for danske afskibere på ca. 700 mill. kr., et tal, der på grund af stigende fragtrater og lastmængde i 1981 ville være steget til 2-2,5 mia kr.

Med hensyn til at sikre de 2 havnes stilling som basishavne har ministeriet for offentlige arbejder oplyst følgende:

»Indtil ændringen i toldloven i 1977 kunne toldoplæg kun oprettes i de havne, som havde basishavnsstatus, dvs. i København og i Århus. Det var en udmærket måde at medvirke på til fastholdelse af omsætningen de pågældende steder, hvilket som nævnt er det, som er afgørende for beslutningen med hensyn til basishavnsstatus. Efter ændringen, som fortrinsvis tog sigte på oprettelse af toldoplæg i Padborg, blev toldoplægget i Padborg oprettet, men efter en nærmere undersøgelse blev det besluttet at undtage de varegrupper, som udgjorde en speciel risiko for København og Århus, nemlig råtabak, kaffe og te.

En yderligere oprettelse af toldoplæg kan trin for trin trække søværts trafik bort fra København og Århus. Da den omsætning over disse havne, som danner grundlag for basishavnsstatus, i forvejen ikke er voldsomt stor - ca. 500.000 tons - kan man ikke se bort fra, at flytning af selv små mængder kan få konsekvenser for deres status som basishavne.

Man må derfor ved oprettelse af toldoplæg gøre sig klart, at den økonomiske fordel, sådanne toldoplæg kan have for den konkrete erhvervsvirksomhed, må afvejes mod de ekstraudgifter, det kan komme til at betyde for erhvervslivet som helhed, jfr. de af Danish Shippers' Council givne oplysninger vedrørende ekstra transportudgifter på 2-2,5 milliarder kr.«

Departementet for told- og forbrugsafgifter har hertil føjet:

»Ministeren for skatter og afgifter har - efter at spørgsmålet har været behandlet i folketingets skatte- og afgiftsudvalg - for nylig tiltrådt, at der kan gives bevilling til toldoplæg på frysehuse til (yderligere) to virksomheder med i alt 5 frysehuse. Dette er i overensstemmelse med den holdning, et fler-

tal i udvalget har givet udtryk for i et brev til ministeren.

Ministeren fortolker skatte- og afgiftsudvalgets holdning således, at udvalget foretrækker, at der stadig føres en restriktiv linie, og ministeren har ikke planer om at tillade yderligere toldoplæg i pakhushandlinger, idet der nu er sikret en både virksomhedsmæssig og geografisk spredning.

For god ordens skyld skal tilføjes, at ministeren for skatter og afgifter for at opfylde Danmarks forpligtelser over for EF og for fortsat at gøre det muligt at fritage varer, der reeksporteres, for told den 10. marts 1982 har fremsat et lovforslag, L 148, der gør det muligt at oprette private toldoplæg, dvs. toldoplæg, der befinder sig i den enkelte importvirksomheds egne lokaler, og hvor virksomheden kun kan oplægge varer, den selv har indført. I lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 10, er givet en beskrivelse af vilkårene for oplæggelse af varer på de foreslåede private toldoplæg. Blandt andet af hensyn til basishavnene er de meget restriktive.«

Sammenfattende kan jeg udtale, at regeringen tillægger Københavns og Århus' havnes status som basishavne væsentlig betydning for Danmarks konkurrenceevne på det transportøkonomiske område. Regeringen vil søge bedst muligt at sikre deres opretholdelse og vil blandt andet have dette for øje ved sin planlægning på områder, der kan få betydning i denne henseende.

Spm. nr. 406

Til justitsministeren (9/3 82) af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren redegøre for kontrolsystemet på retsmedicinsk institut vedrørende alkoholbestemmelser og oplyse, om der er mulighed for appel til den særlige klageret, hvis retsmedicinsk institut under dateringen har begået en fejl, som det er sket i sagen vedrørende bogtrykker Ola Gullander, Skjern?«

Begrundelse

Det er meget vigtigt, at man kan stole på rigtigheden af retsmedicinsk instituts alkoholbestemmelser i forbindelse med spiritussager, idet der i retssystemet lægges meget stor vægt på de skriftlige alkoholbestemmelser fra retsmedicinsk institut. I sagen vedrørende

[Knud Lind]

bogtrykker Ola Gullander har retsmedicinsk institut i sit brev af 27. januar 1981 erkendt, at analysedatoen var fejlagtigt angivet, jfr. Ekstra Bladet af 24. februar 1982. Uagtet denne erkendelse, og selv om bogtrykker Ola Gullander af politiet blev skønnet påvirket i »let grad«, har retten i Ringkøbing dømt Ola Gullander for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1, ud fra den fremlagte alkoholtest, der udviste 3,24 promille. Dette skal ses i sammenhæng med dels vidners forklaring og dels politiets skøn om påvirkethed i »let grad«.

Ifølge de forklaringer, der er afgivet for retten i Ringkøbing, skulle bogtrykker Ola Gullanders promille ikke overstige 0,80.

Besvarelse (29/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

I retsplejelovens kap. 86 findes der nærmere bestemmelser om genoptagelse af straffesager. Spørgsmål om genoptagelse afgøres af den særlige klageret, og justitsministeriet finder derfor ikke at burde knytte nærmere kommentarer til spørgsmålet om, hvorvidt den konkrete sag i givet fald vil kunne genoptages i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til, at der i Ugeskrift for Retsvæsen 1981 B, side 178 f., findes en redegørelse for, hvorledes den retsmedicinske blodalkoholbestemmelse udføres på retsmedicinsk institut ved Københavns universitet, herunder bl.a. om kontrolsystemet.

Redegørelsen vedlægges som bilag.
(Ikke optrykt her).

Spm. nr. 407

Til *justitsministeren (9/3 82)* af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren redegøre for reglerne om udgangstilladelse med ledsager og oplyse, om ministeren ikke mener, at reglerne bør strammes, herunder ændres således, at kriminalforsorgen får pligt til at spørge politiet til råds, inden man bevilger udgangstilladelse, medmindre politiet har tilkendegivet ikke at ville rådspørges?«

Begrundelse

Politiet og dermed samfundet bruger mange ressourcer på at fange især narkoforbrydere. Det er derfor helt urimeligt, hvis kriminalforsorgen igennem klassisk ligegyldighed lader de indsatte flygte under udgangstilladelse, og i særdeleshed når udgangstilladelsen ligger ud over den normale praksis, jfr. artikel i Berlingske Tidende af 9. marts 1982 og artikel i B.T. af samme dato.

Den slags ligegyldighed stemmer ikke overens med de store bestræbelser, man i øvrigt lægger for dagen for at komme narkokriminaliteten til livs.

Besvarelse (24/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Reglerne om udgang til personer, der udstår frihedsstraf, er fastsat i direktoratet for kriminalforsorgens cirkulære af 10. juni 1976. For så vidt angår indsatte, der som i den sag, der henvises til i spørgsmålets begrundelse, er idømt frihedsstraf i 5 år og derover eller forvaring, og som er anbragt i lukket anstalt, afgøres spørgsmålet om udgang af direktoratet på halvårige fællesmøder, der afholdes mellem direktoratet og den enkelte anstalt. På fællesmøderne deltager de medarbejdere fra anstalten, der har størst kendskab til den indsatte, og for at tilvejebringe det bedst mulige beslutningsgrundlag udarbejder anstalten et oplæg om hver enkelt indsat, hvor personale fra den pågældende afdeling, arbejdsplads, forsorg og sygeafdeling afgiver skriftlige oplæg, ligesom der lægges stor vægt på, at alle deltagere i fællesmødet fremkommer med deres synspunkter.

Andre indsatte, der er anbragt i lukket anstalt, kan tidligst få tilladelse til udgang, når de har opholdt sig 10 uger i anstalten og udstået ¼ af straffen. Netop på grund af den alvorlige kriminalitet, de langtidsdømte typisk har begået, starter de oftest udgange på et senere tidspunkt af afsoningen.

På grundlag af fængslets normalt langvarige og særdeles grundige kendskab til såvel den indsatte som hans familiemedlemmer og personlige forhold tages der på fællesmødet stilling til spørgsmålet om udgang efter en meget konkret vurdering.

Findes der at være grundlag for udgang, gives der i almindelighed tilladelse til en enkelt eller nogle ganske få ledsagede udgange i den følgende halvårsperiode, hvorefter der

[Justitsministeren]

på senere halvårige fællesmøder tages stilling til, hvorvidt det er forsvarligt og hensigtsmæssigt at lade den indsatte få tilladelse til uledsaget udgang.

Der skal i disse sager ikke indhentes en udtalelse fra politiet, idet den gældende ordning vedrørende høring af politiet alene omfatter de sager, hvor kompetencen med hensyn til uledsaget udgang ligger hos den enkelte anstaltsleder. Hvis direktoratet imidlertid på fællesmødet finder, at politiet eventuelt kan være i besiddelse af oplysninger, der er af værdi for vurderingen af misbrugsrisikoen, indhenter man en udtalelse fra politiet, før der træffes beslutning om udgang.

Det er justitsministeriets opfattelse, at denne ordning virker tilfredsstillende i de omhandlede sager. Justitsministeriet følger imidlertid udviklingen nøje og er opmærksom på, om enkelte tilfælde kan give anledning til at overveje ændringer i de gældende udgangsregler. Det kan i den forbindelse nævnes, at justitsministeriet for tiden overvejer spørgsmålet om en skærpelse af den gældende instruks for udgangsledsagere.

Spm. nr. 420

Til *industriministeren* (11/3 82) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Hvordan mener ministeren kronikken om teknologiske projekter på side 12 i dagbladet Børsen den 4. marts 1982 står i relation til de oplysninger, erhvervsudvalget fik i forbindelse med mødet i teknologistyrelsen den 10. marts 1982?«

Begrundelse

Spørgeren ser en voldsom kontrast mellem kronikken i Børsen den 4. marts 1982 og den information, der blev givet i teknologistyrelsen.

Besvarelse (23/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Af de oplysninger, som erhvervsudvalget fik på mødet i teknologistyrelsen den 10. marts 1982, fremgik bl.a., at teknologirådet i begyndelsen af 1978 traf beslutning om at ville arbejde for oprettelsen af flere regionale teknologiske informationscentre (TIC'er), således at nettet af disse centre blev lands-

dækkende med principielt et center i hvert amt. Af bevillingsmæssige årsager måtte etableringen af nye regionale informationscentre imidlertid i første omgang udsættes. I 1980 blev der skabt bevillingsmæssig mulighed for at påbegynde udbygningen af TIC-nettet, der i dag omfatter 11 centre, og som påregnes udbygget med yderligere 3 centre i indeværende år, hvorefter nettet er fuldt udbygget.

Teknologistyrelsen orienterede endvidere om en række ordninger, hvorefter der med støtte fra teknologirådet og -styrelsen siden midten af 1970'erne er ydet bistand til nyetableringer og nyetablerede virksomheder:

1. Ordningen vedrørende rådgivning om etablering af produktion, der i begyndelsen foregik centralt fra Teknologisk Institut og Jydsk Teknologisk Institut, men som i de sidste to år er decentraliseret via TIC-nettet.

2. Opfinder- og Licensformidlingskontorets rådgivningsprogrammer og opsøgende virksomhed. Herigennem kan danske opfindere få foretaget en professionel vurdering af deres idé, herunder nyheds- og patenterbarhedsundersøgelse, og der udøves en opsøgende virksomhed over for forskningsinstitutioner m.v. med henblik på at få identificeret forskningsresultater, der kan omsættes til industriel produktion. TIC-nettet fungerer også her som indgang til denne service.

3. Den såkaldte Profeo-ordning (Program til fremme af enkeltopfindelser), hvorigenem der ydes støtte til opfindere til at få tilvejebragt et dokumentationsmateriale for opfindelsen, herunder til en nærmere teknisk bearbejdning og til fremstilling af en demonstrationsmodel. På grundlag heraf kan en virksomhed tage stilling til, om den vil påbegynde en produktion.

De tre ovennævnte ordninger søges i øvrigt for øjeblikket styrket og udbygget ved hjælp af 5 af de 20 mill. kr., der på beskæftigelsesplanen for 1982 blev afsat til »bistand til nyetableringer og nyetablerede virksomheder (iværksættere)«.

På baggrund af ovenstående finder jeg, at den teknologiske bistand til iværksættere, der efterlyses i kronikken, i vidt omfang allerede er imødekommet og yderligere vil blive udbygget. Det fremgår da også af kronikken, at den er baseret på forfatterens egne erfaringer fra 1975 og de nærmest følgende år.

[Industriministeren]

I øvrigt synes kronikkens hovedvægt at ligge på spørgsmålet om finansieringen af iværksætternes anlægsinvesteringer. Dette område ligger ikke direkte inden for teknologistyrelsens opgaver, men det skal dog understreges, at den omtalte bistand til iværksættere også omfatter rådgivning om kapitalfremskaffelse og bistand til udarbejdelse af den fornødne dokumentation for projektets og iværksætterens kreditværdighed.

Det skal i denne forbindelse også nævnes, at der under andre ordninger er skabt finansieringsmuligheder for iværksættere, bl. a. under håndværkerlånordningen. Også disse muligheder søges for øjeblikket forstærket og udvidet. Af de ovenfor omtalte 20 mill. kr. på beskæftigelsesplanen for 1982 vil 15 mill. kr. således blive anvendt til en udbygning af etableringsbistanden under håndværkerlånordningen, bl. a. i form af lempelser i lånevilkårene ud over dem, der allerede er gennemført for særlig interessante og lovende projekter. Endvidere er det under overvejelse, om der eventuelt bør tilvejebringes en ny hjemmel – måske ved en tilføjelse i loven om lån til håndværk og mindre industri – til at medfinansiere såkaldte iværksætterhuse eller -centre; spørgsmålet drøftes for tiden med erhvervenes og de kommunale organisationer.

Også under andre ordninger og fra penge- og finansieringsinstitutter er der adgang til risikovillig kapital, og regeringen søger som bekendt også ad andre veje at skaffe erhvervslivet øget adgang til kapital.

Man har således i høj grad været opmærksom på de problemer og behov, som kronikken i Børsen peger på, og der er taget og tages stadig en række initiativer for at fremme lysten til og mulighederne for at skabe nye virksomheder, hvilket også fremgik af de oplysninger, erhvervsudvalget modtog under mødet i teknologistyrelsen.

Spm. nr. 423

Til udenrigsministeren (11/3 82) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Vil ministeren konkretisere, hvad det er for politiske hensyn, der bevirkede ophævelsen af det danske forbehold over for anvendelsen af art. 113 i EØF-traktaten til gennemførelse af handelsrestriktioner over for

Sovjetunionen, og hvad det er for vanskeligheder, der ikke står mål med sagens omfang, som en fortsat dansk blokering af anvendelsen af art. 113 ville medføre?«

Begrundelse

I regeringens brev til EFs formandskab, dateret den 9. marts 1982, hvori man ophæver forbeholdet mod at anvende art. 113 til gennemførelse af handelsrestriktionerne mod Sovjetunionen, uddybes ophævelsen med følgende udsagn: »Dette sker udelukkende af politiske hensyn, idet en dansk blokering ville have medført vanskeligheder, der ikke står mål med sagens omfang.«

Dette udsagn er ikke i sig selv særlig klart, og det vil være relevant at få det konkretiseret.

Besvarelse (23/3 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Når man fra andre EF-landes side har ønsket at indføre begrænsede importforanstaltninger over for Sovjetunionen, skyldes det ønsket om at markere bred vestlig utilfredshed med de manglende fremskridt i Polen henimod ophævelse af krigsretstilstanden og undertrykkelsen af de frie fagforeninger. Regeringen er ikke i tvivl om Sovjetunionens ansvar i denne sag.

I min pressemeddelelse af 9. marts 1982, som blev udsendt umiddelbart efter, at folketingets markedsudvalg havde tiltrådt regeringens oplæg, har jeg redegjort for den tvivl, vi fra dansk side har haft om hensigtsmæssigheden af at indføre økonomiske sanktioner over for Sovjetunionen og af den procedure, der blev anvendt. Importrestriktionerne blev iværksat ved beslutning i EFs Råd den 15. marts 1982, efter at Danmark havde hævet sit forbehold med hensyn til at anvende artikel 113.

Hvis Danmark havde blokeret for en vedtagelse, ville det kunne udlægges som en indre splittelse i EF, der ikke står i rimeligt forhold til vedtagelsens meget begrænsede rækkevidde.

Spm. nr. 425

Til statsministeren (11/3 82) af:

Hahn (CD):

[Hahn]

»Finder statsministeren ikke tiden inde til at udskille sporten fra kulturministeriet og oprette et ministerium for idræt?«

Begrundelse

Idrætten er i dag et så omfattende område, at kulturministeren ikke er i stand til at varetage sportens interesser på en forsvarlig måde.

Besvarelse (23/3 82):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Da idrætten i 1976 overførtes til kulturministeriet fra indenrigsministeriet, skete det, fordi idrættens placering som en del af kulturlivet gjorde en sådan overførsel naturlig.

Udviklingen har bekræftet denne handlingens berettigelse, og jeg deler ikke spørgereens synspunkter i kritikken af idrættens varetagelse i kulturministeriet.

Jeg finder derfor ingen anledning til at udskille idrætten fra kulturministeriet og slet ikke til at oprette et særligt ministerium for idræt.

Spm. nr. 427

Til ministeren for kulturelle anliggender (11/3 82) af:

Janne Normann (RV):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om placeringen af det (eller de) første lokalradio-/TV-forsøg efter lov nr. 249 af 27. maj 1981?«

Begrundelse

Hvis det er en begrænset mængde forsøg, der startes i henhold til loven, er det vigtigt, at de startes i et område, der hidtil kun har haft mulighed for at tage danskproducerede programmer.

Besvarelse (23/3 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

På nuværende tidspunkt kan jeg ikke give oplysninger om placeringen af de fremtidige forsøg med lokal radio- og fjernsynsvirksomhed. Tilrettelæggelsen af forsøgsrækken overvejes for tiden i lokalradio- og -TV-udvalget på grundlag af et stort antal ansøgninger fra

alle egne af landet om at deltage i forsøgsvirksomheden.

Jeg kan tilføje, at loven forudsætter, at der ved tilrettelæggelsen af forsøgene skal lægges vægt på forskellighed, bl.a. med hensyn til den geografiske placering.

Spm. nr. 429

Til industriministeren (12/3 82) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren arbejde for, at der kommer flere danske søfolk i arbejde, ved at forhindre statens skibstilsyn i at give ubegrænsede dispensationer til rederne, som det sker i dag?«

Begrundelse

Statistikken over arbejdsulykker til søs viser helt klart en sammenhæng mellem mindre besætning og forøgelse af arbejdsulykker. Desuden har ca. 850 danske søfolk mistet deres arbejde på baggrund af de mange dispensationer, der gives af statens skibstilsyn.

Besvarelse (23/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Spørgsmålet om størst mulig sikkerhed for skibe og dermed sikkerheden for den enkelte om bord har altid været ledetråden i det lovgivningsarbejde, industriministeriet gennem årene har iværksat for danske skibe. Dette gælder f. eks. regler for skibes bygning, udstyr, brandsikring m.v. Allerede i midten af 70'erne, 2 år før dette blev indført på arbejdspladser i land, indførte man bestemmelser om sikkerhedsrepræsentanter og sikkerhedsudvalg i skibe.

Jeg mener, at ordningen med sikkerhedsrepræsentanter har virket godt.

Når det i begrundelsen anføres, at statistikken over arbejdsulykker til søs viser helt klare sammenhænge mellem mindre besætninger og forøgelse af arbejdsulykker, er jeg ikke enig i dette synspunkt.

Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Søfart har oplyst, at det samlede antal skader i året 1976 var 782, i 1977 854, i 1978 1.006 og i 1979 920. Det årlige gennemsnit er således 891 skader.

Det årlige antal af døds- og invaliditetstilfælde viser ikke nogen tydelig tendens gen-

[Industriministeren]

nem fireårsperioden. Det fremgår derimod af statistikken, at mindre skibe har en større ulykkesfrekvens end større. Afvigelser fra lovens skalabemanding tillades derimod helt overvejende for større skibe, specielt nybygninger.

Der er for mig at se ingen statistisk sammenhæng mellem de tilladte afvigelser fra bemandingsloven og antallet af ulykker.

Lovens adgang til at fravige skalabemandingen har efter min opfattelse virket efter hensigten. Også fremover vil der være behov for at kunne tilpasse skibes bemanding efter den tekniske og sikkerhedsmæssige udvikling, som erhvervet til stadighed undergår. Jeg vil derfor ikke kunne tilslutte mig en lovændring, som ville hindre dette.

Spm. nr. 430

Til *ministeren for offentlige arbejder* (12/3 82) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Hvornår agter ministeren at tilvejebringe ordnede forhold i den 3½ år gamle sag mellem de koncessionerede fragtmænd og de private pakketransportfirmaer?«

Begrundelse

For ca. 3½ år siden tog vejtransportrådets administration initiativ til at rejse en politimæssig undersøgelse, angiveligt med henblik på retslig forfølgning af koncessionsundergravende private pakketransportfirmaer.

Siden har denne virksomhed bredt sig i betydeligt omfang, uden at der er foretaget noget i sagen, hverken fra domstolens, ministeriets eller vejtransportrådets side.

På denne baggrund må det nu være på tide, at ministeren tilkendegiver, hvornår han vil tilvejebringe ordnede forhold, herunder om det skal ske ved lovgivning af den eksisterende tilstand på området eller ved retslig forfølgning – således som man oprindeligt tog initiativ til – med henblik på at sikre, at eksisterende lovgivning m.v. overholdes.

Besvarelse (24/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Af hr. Svend Erik Hovmands begrundelse for spørgsmålet må man få det indtryk, at

denne pakketransport er et meget alvorligt problem. Der tales således både om, at den er »koncessionsundergravende«, og om, at den i de seneste år har »bredt sig i betydeligt omfang«.

Efter de oplysninger, der foreligger for mig, forholder det sig ikke således. Det er rigtigt nok, at der i de seneste 3-4 år er gjort nogle forsøg på at etablere såkaldte alternative pakkeomdelinger. Af den ganske store presseomtale fremgår det tydeligt, at det er postvæsenets – og ikke så meget fragtmændenes – kunder, man er ude efter.

Samtidig er det også klart, at disse virksomheder indtil nu har haft en krank skæbne. Jeg kan f. eks. henvise til Jyllands-Posten for den 23. februar 1982, som beskriver situationen med konkurser og betalingsstandsninger meget dækkende.

Vejtransportrådet, som fra starten har fulgt udviklingen ganske tæt, har efter min bedømmelse handlet fornuftigt ved ikke straks at fare frem med bål og brand. Hidtil er disse virksomheder gået ned hurtigere, end man kunne have fået dem dømt. Det er da også mit indtryk, at man i fragtmandskredse tager det forholdsvis afslappet. Det gør jeg også som postminister.

Jeg finder ikke, der i dagens situation er grundlag for at vurdere behovet for en lovændring.

Spm. nr. 433

Til *arbejdsministeren* (12/3 82) af:

Svend Heiselberg (V):

»Vil ministeren ved forskellige beregninger belyse, hvor stor udgiften for staten ville blive – enten negativ eller positiv – hvis der blev tilbudt en ægtefælle eksempelvis 5.000 kr. skattefrit pr. barn, maksimum 15.000 kr. for en familie, såfremt den ene ægtefælle vil forlade arbejdsmarkedet?«

Begrundelse

Eksemplet skal ses i forhold til, at vedkommende, der forlader arbejdsmarkedet, bliver erstattet af en ledig, som eksempelvis modtager det udbetalte gennemsnitsdagpengebeløb.

I beregningerne må også indgå besparelse ved børneinstitutionspladser, og at tilbuddet eksempelvis modtages af 20.000.

[Svend Heiselberg]

Det er min opfattelse, at det er nødvendigt med nytænkning for at få så mange af de unge ledige som muligt i arbejde. Der er uden tvivl mange ægtefæller, som i de første år af et barns opvækst gerne vil være hjemme, men blot ikke har økonomisk mulighed derfor. Derfor bør der foretages en række beregninger.

Besvarelse (23/3 82):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Det er meget svært at vurdere virkningerne af en tilskudsordning, der har det formål at motivere forældre til at forlade arbejdsmarkedet.

Hvor mange der i givet fald ønsker at modtage tilskuddet og dermed forlade arbejdsstyrken, afhænger af størrelsen af det økonomiske incitament, der tilbydes. Dette er ud over tilskuddet først og fremmest afhængigt af den hidtidige indkomst for den ægtefælle, der forlader arbejdsstyrken. Af betydning er endvidere sparede udgifter til daginstitution, transport, fagligt kontingent m.v. samt mulighed for større boligsikring, børnetilskud og overførelse af personfradrag til ægtefælle. Hvor stort det samlede økonomiske incitament skal være, for at en sådan ordning kan få væsentlig betydning, er det meget svært at bedømme.

Der findes ingen undersøgelser, der belyser sammenhængen mellem prisen for den offentlige børnepasning og kvinders tilbøjelighed til at forlade arbejdsmarkedet. Men et tilskud på 5.000 kr. pr. barn – selv kombineret med en besparelse på børnepasningen – må anses for en økonomisk støtte af et så beskedent omfang, at den kun vil gøre det økonomisk muligt for relativt få familier at tage mod tilbuddet. Dertil kommer, at motivationen for at forblive på arbejdsmarkedet ikke alene skyldes en økonomisk nødvendighed, men i lige så høj grad er betinget af uddannelsesmæssige og sociologiske forhold. På den baggrund forekommer det ikke sandsynligt, at 20.000 ægtepar tager imod tilbuddet, som det forudsættes i begrundelsen for spørgsmålet.

Med hensyn til de statsfinansielle konsekvenser er der fra socialministeriet for så vidt angår statens besparelse på daginstitutionsovrådet indhentet følgende udtalelse:

»For så vidt angår besparelsen på daginstitutionsovrådet kan det oplyses, at hvis det forudsættes, at 20.000 ægtepar med et gennemsnitligt antal børn under 7 år på 1,35 tager mod det tilbud, der skitseres i spørgsmålet, vil ordningen berøre 27.000 børn under skolealderen. Hvis det ligeledes forudsættes, at alle børn under andre omstændigheder vil opholde sig i institutioner eller kommunal dagpleje, og at der ikke vil ske en reduktion af ventelisterne i forbindelse med forslagens gennemførelse, vil der kunne spares 27.000 pladser fordelt på vuggestuer, børnehaver og kommunal dagpleje.

På den baggrund kan statens besparelse på børnepasningsområdet løseligt skønnes til 250 mill. kr. i løbende 1982-priser.

Dette beløb har dog kun teoretisk interesse, idet meget taler for, at besparelsen i realiteten bliver næsten ubetydelig. Dette skyldes, at de opstillede forudsætninger ikke kan anses for realistiske.

Ud over spørgsmålet om det realistiske i at forudsætte 20.000 modtagere af tilbuddet skal der tages hensyn til, at langtfra alle børn fra familier med to udearbejdende voksne bliver passet af det offentlige. Privat dagpleje og pasning hos slægtninge er fortsat udbredt. Desuden er det ikke i forslaget en betingelse, at børnene ikke passes af det offentlige. For familier, hvor en ægtefælle måtte forlade arbejdsmarkedet, vil dette derfor ikke nødvendigvis medføre, at børnene tages ud af institutionerne.

Endelig er det sandsynligt, at kommunerne vil reducere ventelisterne i forbindelse med en gennemførelse af det skitserede forslag. Ifølge socialstyrelsen stod knap 25.000 børn opført på venteliste i juli 1981. I denne opgørelse er fratrukket ufødte børn, børn, der allerede er i institution eller dagpleje, men som ønskes flyttet, samt børn, hvis forældre ikke i praksis har vist sig interesserede i en plads.»

Under forudsætning af, at 20.000 fuldtids-beskæftigede personer forlader arbejdsmarkedet, og at disse fuldt ud – hvad der næppe er sandsynligt – bliver erstattet af arbejdsløse, vil staten skønsmæssigt kunne spare 1,7 mia. kr. i arbejdsløshedsdagpenge. Heri skal dog modregnes for dagpengeudgifter, der er en følge af personaleafskedigelses på daginstitutionsovrådet.

Endvidere skal modregnes tilskuddet, der med 5.000 kr. pr. barn til 27.000 børn – jfr.

[Arbejdsministeren]

tidligere – vil udgøre 135 mill. kr., formindskede skatteindtægter samt forøgede udgifter til boligsikring og børnetilskud.

Alt i alt giver en beregning, under de givne forudsætninger, antagelig en vis statsfinansiell besparelse. Der må dog i høj grad sættes spørgsmålstegn ved holdbarheden af de givne forudsætninger og dermed, om en sådan ordning vil få nogen væsentlig effekt.

Spm. nr. 434

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (12/3 82) af:

Kruse Rasmussen (CD):

»Finder ministeren det ikke påkrævet med en omlægning af tilskuddene givet fra tipsmidlerne, således at disse udelukkende anvendes til gavn for idrætten?«

Begrundelse

Der udføres et stort og samfundsgavnligt arbejde i landets mange idrætsforeninger, et arbejde, der fortjener al den opmuntring, som vi kan give det.

Det virker stærkt provokerende på de frivillige ledere, at tipsmidler bl.a. tilflyder politiske foreninger og en mængde andre formål, der intet har med idræt at gøre.

Besvarelse (23/3 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg er enig med hr. Kruse Rasmussen i, at der ydes et stort og samfundsgavnligt arbejde i landets mange idrætsforeninger. Man må imidlertid ikke glemme, at det gøres der også i de børne- og ungdomsorganisationer, som får en mindre del af tipsmidlerne, herunder de politiske ungdomsorganisationer, som i alt modtager godt 2 pct. af tipsoverskuddet for regnskabsåret 1980-81. Børne- og ungdomsorganisationernes arbejde bygger også på en kæmpemæssig frivillig, ulønnet arbejdsindsats, som ikke må nedvurderes.

Tipslovens fordelingsnøgle, som senest er ændret i 1976, er blevet til efter meget grundige overvejelser. Den er blevet drøftet utallige gange siden vedtagelsen. Jeg mener ikke, således som jeg også gav udtryk for ved besvarelsen af hr. Ole Bernt Henriksens spørgsmål (nr. 319) den 10. marts 1982, at der er

fremkommet oplysninger, som på nuværende tidspunkt kan give grundlag for en revision af lovens fordeling af tipsoverskuddet.

Spm. nr. 435

Til *arbejdsministeren* (12/3 82) af:

Svend Heiselberg (V):

»Vil ministeren oplyse, i hvilke banker A-kasserne nu indsætter deres forskud fra statskassen, til hvilken rentesats, og om denne sats nu svarer til arbejdsdirektoratets cirkulære af november 1980 om forrentning af statens forskudsbeløb til A-kasserne?«

Begrundelse

I forbindelse med Arbejdernes Landsbanks generalforsamling, torsdag den 11. marts d.å., blev det oplyst, at bankens overskud nu 2 år i træk har været omkring 100 mill. kr., hvilket nogenlunde svarer til det beløb, som det tidligere i dagspressen har været anført at Arbejdernes Landsbank skylder statskassen på grund af for lave rentesatser ved A-kassers indlån i banken.

Det kunne være af interesse nu at få sikret, at ovennævnte cirkulære virkelig overholdes.

Besvarelse (24/3 82):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg kan oplyse, at et stort antal af arbejdsløshedskasserne fortsat anbringer forskudsbeløbene i Arbejdernes Landsbank. De øvrige arbejdsløshedskasser anvender som bankforbindelse Andelsbanken, Bikuben, Bonusbanken, Den Danske Bank, Egnssparekassen, Fællesbanken, Handelsbanken, Låne- og Sparekassen, Privatbanken, Provinsbanken, SDS og Sparekassen Nordjylland.

Arbejdsdirektoratet pålagde ved cirkulære af 5. november 1980 kasserne at anbringe forskudsbeløbene til en forrentning, der mindst svarer til forrentningen af indskud på almindelige anfordringsvilkår. Direktoratet har oplyst, at kasserne har efterlevet dette pålæg, dog således, at nogle kasser har sikret sig væsentlig højere forrentning end anfordringsrenten.

I forbindelse med kassernes regnskabsafleggelse for året 1981 fremgår det, at forskudsbeløbene i 1981 blev forrentet med en

[Arbejdsministeren]

årlig rente på mindst 5½ pct., svarende til anfordringsrenten. I de tilfælde, hvor forrentningen var højere end anfordringsrenten, varierede den fra 6 pct. til 15 pct. årligt (gennemsnitligt ca. 10 pct.).

Spm. nr. 438

Til *energiministeren* (15/3 82) af:

Lennart Larson (V):

»Vil ministeren bekræfte, at udnyttelse af overskudsvarme fra Asnæsværket er teknisk mulig og forsvarlig?«

Begrundelse

Ministeren anmodede i november 1981 et rådgivende ingeniørfirma om at foretage en nærmere teknisk og økonomisk vurdering vedrørende udførelse af fjernvarmetransmissionsledninger efter det nye konstruktionsprincip, som var skitseret i Asnæsrapporten fra juni 1981.

Ingeniørfirmaet konkluderede, at konstruktionsprincippet med visse modifikationer er teknisk muligt og forsvarligt, og energistyrelsen har i redegørelse af 30. november 1981 til energiministeriet (j. nr. 6203-7) konkluderet, at et anlægsoverslag, der er baseret på den billigste af de sammenlignede løsninger i BHR-rapporten, og hvor der er taget højde for hindringer i terrænet, er ca. 30 pct. dyrere end et tilsvarende anlægsoverslag baseret på Asnæsrapportens enhedspriser. En forskel af denne størrelse er dog ikke usædvanlig for overslag af denne karakter.

Besvarelse (26/3 82):

Energiministeren (Poul Nielson):

De tekniske og økonomiske forhold vedrørende langtransport af fjernvarmevand har længe været almindeligt kendte og er indgået i varmeplanlægningen. I den første delplan, som blev godkendt for et år siden, nemlig delplanen for kraftvarmeforsyning af Århus fra Studstrupværket, der ligger ca. 15 km nord for Århus, var der f.eks. redegjort ret detaljeret for både de temperaturmæssige, de tekniske og de økonomiske forhold ved langtransport af fjernvarmevand.

Specielt var der for de største rørdimensioner forudsat anvendt overjordisk ledningsføring på visse delstrækninger, som indebærer

en besparelse på op mod 40 pct. i forhold til de traditionelle, nedgravede betonkanaler.

Den teknologiske udvikling af de præisolerede rørsystemer, som nedgraves helt i jorden, har i de seneste år ført frem til, at disse kan udføres selv i store dimensioner og til samme pris som de overjordiske ledninger.

I Asnæsrapporten, juni 1981, blev forudsat et nyt princip, hvor rørene lægges i et dige, men allerede i den næste Asnæsrapport, november 1981, blev dette afløst af den mere sædvanlige teknik med helt nedgravede rør. Jeg har, som det er refereret i begrundelsen til spørgsmålet, fået et rådgivende ingeniørfirma til at foretage en teknisk og økonomisk vurdering af bl.a. de omtalte konstruktionsprincipper for præisolerede rør, og jeg skal her henlede opmærksomheden på, at konstruktionsprincippet kun med visse modifikationer er fundet teknisk muligt og forsvarligt. Det er i særdeleshed spørgsmålet om levetider og vedligeholdelsesomfang ved driftstemperaturer på op mod 120°C, som må afklares, inden det endeligt kan afgøres, om det vil være forsvarligt at anvende præisolerede rør til store transmissionsledninger.

En ting er, om det er teknisk muligt at transportere fjernvarmevand over lange afstande. En anden ting er, om det i konkrete tilfælde er samfundsøkonomisk fordelagtigt. Hvad levering af kraftvarme fra Asnæsværket angår, har jeg ved flere lejligheder givet udtryk for, at det er urealistisk med en forsyning, der rækker ud over Kalundborgområdet.

Spm. nr. 439

Til *socialministeren* (16/2 82) af:

Yvonne Herløv Andersen (CD):

»Vil ministeren ændre bekendtgørelse nr. 453 af 21. oktober 1980 om tilskud efter sygesikringsloven til tandpleje, så forældre frit kan vælge, hvilken tandlæge deres barn skal behandles af?«

Begrundelse

I alle andre lægelige forhold kan forældre frit vælge, hvor deres barn skal behandles. Derfor forekommer det urimeligt, at skoletandplejen har monopol på at behandle børns tænder, således at der – hvis behandling finder sted hos privatpraktiserende tand-

[Yvonne Herløv Andersen]

læge – ikke kan opnås refusion efter lov om sygesikring.

Besvarelse (23/3 82):

Socialministeren (Bent Hansen):

I socialministeriets bekendtgørelse nr. 453 af 21. oktober 1980 om tilskud efter sygesikringsloven til tandpleje er det i § 2 fastsat, at børn, der er selvstændigt sikrede, og som har adgang til kommunal børnetandpleje, ikke er omfattet af bestemmelserne om tilskud efter sygesikringsloven til tandpleje. En tilsvarende bestemmelse findes i overenskomst om tandlægehjælp mellem Dansk Tandlægeforening og sygesikringens forhandlingsudvalg.

Begrundelsen for, at der ikke i dag er adgang til at vælge mellem skoletandplejen og behandling med tilskud efter sygesikringsloven hos privatpraktiserende tandlæger, er, at man har anset det for vigtigt, at der sikres alle børn vederlagsfri tandpleje, således at der er mulighed for, at alle børn får behandlet deres tænder.

For at sikre en fornuftig og økonomisk tandplejeordning har man hidtil ikke fundet det rimeligt, at der fremsættes dobbelt tilbud om tandpleje.

Socialministeriet finder ikke, at der er grundlag for at forøge den offentlige sygesikrings udgifter til tandbehandling ved at inddrage børn, der allerede har adgang til gratis tandbehandling, i skoletandplejen.

Spm. nr. 443

Til *ministeren for skatter og afgifter (16/3 82)* af:

Maisted (FP):

»I fortsættelse af mit spørgsmål nr. 383 og ministerens svar herpå bedes ministeren oplyse, hvorvidt Multi-Data kan få oplyst – eller måske automatisk får oplyst – en skatteydners fradrag, til trods for at vedkommende kun får indtægt med benyttelse af bikortet gennem Multi-Data?«

Besvarelse (25/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Efter kildeskattelovens § 48, stk. 8, kan skattemyndighederne meddele den indeholdelsespligtige de oplysninger, der ellers fremgår af skattekortet, bikortet eller frikort.

I medfør af denne bestemmelse kan Multi-Data og visse andre servicebureauer en gang årligt få udleveret skattekortoplysninger for personer, for hvem det pågældende bureau skal foretage indeholdelse af A-skat på arbejdsgiverens vegne.

Disse oplysninger omfatter både fradrag og trækprocent. Endvidere meddeles oplysninger om frikort, herunder maksimumsbeløbs størrelse og den trækprocent, der skal anvendes, når beløbet overskrides.

Der sker ingen frasortering af de skattekortoplysninger, der ikke skal anvendes ved den enkelte indeholdelse.

Spm. nr. 444

Til *ministeren for skatter og afgifter (17/3 82)* af:

Glistrup (FP):

»Ministeren bedes oplyse, hvorvidt forudsætningerne for loven om afvikling af ejendomsskattefradrag er bristede, og hvad agter ministeren at foretage sig i den anledning?«

Begrundelse

Den konkrete anledning til, at ministeren hermed afæskes genvurdering af L 208 fra foråret 1981, er følgende bemærkninger fra Grundejersammenslutningen i Vanløse:

»I betænkningen til lovforslaget (26. maj 1981) er beskrevet de forskydninger, som ændringerne medfører for statens, kommunernes og amtskommunernes økonomi, og virkningerne for den enkelte familie. For at beregne virkningerne på familiernes økonomi har man opstillet en række forudsætninger om grundskyldpromillens størrelse. Som beregningsforudsætninger er regnet med 25,3 promille i 1982 og 19,5 promille i 1985. Konsekvenserne for en familie med middelindkomst er beregnet til 153 kr. i 1982 og 327 kr. i 1985.

Disse tal er formentlig årsagen til, at virkningerne for den enkelte familie ikke i særlig grad indgik i folketingsmedlemmernes taler, hverken ved 1. eller 3. behandling af lovforslaget. Med udgangspunkt i en stikprøve af enfamilieshuse i Vanløse må Grundejersammenslutningen i Vanløse konstatere, at virkningerne har en helt anden størrelsesorden end den, der i betænkningen til lovforslaget er oplyst som typisk for en ejerboligfamilie.

[Glistrup]

- Stikprøven viser, at
- stigningen i ejendomsskatten er ca. 1.500 kr. med en typisk grundværdi på 180.000 kr. og en tilsvarende ejendomsskat på 9.000 kr.,
 - bortfaldet af fradragsretten for ejendomsskatten giver en merskat på 5.400 kr. fordelt over 4 år,
 - værdien af egen bolig efter de regler, der nu er til behandling i folketinget (2,5 pct. og 7,5 pct.), giver anledning til ændringer mellem plus og minus 1.000 kr., altså plus og minus 600 kr. i merskat. De fleste huse i Vanløse er bygget i perioden 1920-40, hvorfor kun ganske få huse har ejendomsværdier over 700.000 kr. Typisk er værdien 400.000-500.000 kr.

Sammenlagt bliver merskatten i størrelsesordenen 3.000 kr. i 1982. Fra 1985 er størrelsesordenen 7.000 kr. Den konstaterede stigning er således ca. 20 gange større end de tal, der i betænkningen er angivet for typiske husstande.

Den væsentligste årsag hertil er, at grundskyldpromillen i Københavns kommune ikke, som forudsat i debatten i folketinget, er påvirket af »selvregulerende kræfter«. Familieboligernes andel i grundskylden i København er ca. 15 pct. Antallet af familier udgør ca. 5 pct. af husstandene, altså et ubetydeligt mindretal.

Med henvisning til ovenstående anmoder bestyrelsen for Grundejersammenslutningen i Vanløse om, at der gives folketinget lejlighed til at tage stilling til de faktiske virkninger af aftalen for de ca. 17.000 københavnske familier, der bor i en- og tofamiliehuse.«

Besvarelse (24/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Den gradvise afvikling af fradraget for ejendomsskatter af ejerboliger i løbet af årene 1982-85 er gennemført ved lov nr. 298 af 10. juni 1981. Den er et led i det såkaldte miniskatteforlig af 8. april 1981. Det omfatter desuden en række andre ændringer i ejendoms- og personbeskatningen, bl. a. en forhøjelse af statsskatteskalaens proportional-skattetræk på 1.000 kr. om året i fire år ud over den normale pristalsregulering, regler for beregning af ejerboligernes lejeværdi, der for tiden behandles i folketinget, overgang til

kontantvurdering af fast ejendom i forbindelse med 17. almindelige vurdering og en gradvis nedsættelse af den amtskommunale grundskyldpromille i årene 1982-85, hvorved der i disse år tilstræbes stort set samme udskrivning af grundskyld som i 1981.

Forligsaftalen indeholdt også en henstilling til primærkommunerne om at følge samme linje i deres udskrivning af grundskyld. Denne henstilling har kommunerne fulgt i meget vid udstrækning. Fra 1981 til 1982 er den gennemsnitlige grundskyldpromille i primærkommunerne således faldet fra 14,0 til 12,3. Den samlede udskrivning af grundskyld til primærkommunerne er kun steget med 1,7 pct. fra 2.347 mill. kr. i 1981 til 2.386 mill. kr. i 1982.

Forudsætningerne for den gennemførte afvikling af ejerboligernes ejendomsskattefradrag, må således stort set siges at være opfyldt. Det udelukker imidlertid ikke, at der i 1982 sker forskydninger af forskellig størrelse i grundskylden af ejerboliger og dermed i skatteværdien af ejendomsskattefradraget, hvad enten man sammenligner med de tilsvarende 1981-beløb eller med grundskyldbeløb og skatteværdien af fradragene, som ville være fremkommet i 1982, hvis den 17. almindelige vurdering var foretaget og udskrivningen af grundskyld og indkomstskat var fastlagt efter de regler, der gjaldt, før forligsaftalens ændringer blev gennemført. Disse forskydninger vil være forskellige fra ejerbolig til ejerbolig inden for samme kommune afhængig navnlig af grundværdiens størrelse og grundværdiens stigning fra 16. til 17. almindelige vurdering. Forskydningerne vil desuden variere fra kommune til kommune, alt efter hvorledes de enkelte kommuner har tilrettelagt deres skatteudskrivning for 1982, dens fordeling på indkomstskat og grundskyld og dermed grundskyldpromillens tilpasning til de ændringer i de afgiftspligtige grundværdier, der er sket, fordi grundskylden i 1982 første gang skal beregnes af de kontante grundværdier ved 17. almindelige vurdering.

Der gælder kun få lovmæssige begrænsninger i kommunernes adgang til selv at fastsætte deres grundskyldpromiller. Af de 275 kommuner har 172 valgt fuldt ud at følge den omtalte henstilling, idet de har fastsat deres grundskyldpromiller således, at deres udskrivning af grundskyld i 1982 bliver af

[Ministeren for skatter og afgifter]

samme støttelse som i 1981 eller endnu mindre.

Imidlertid er de samlede grundværdier i mange af disse kommuner ikke højere end i 1982 og i nogle kommuner endog lavere. I disse tilfælde har kommunerne haft mulighed for at fastsætte 1982-promiller, der er lige så høje og i nogle tilfælde højere end deres 1981-promiller, uden at tilsidesætte henstillingen om ikke at udskrive et samlet grundskyldbeløb, der er højere end i 1981.

Inden for disse ret vide rammer har kommunerne fastsat grundskyldpromiller for 1982, der i 166 kommuner er lavere end i 1981 og i 72 kommuner af samme størrelse som året før. Kun 37 kommuner har fastsat en promille, der er højere end i 1981. Ved fastsættelsen af disse promiller er der taget hensyn til, at ejerboligernes grundværdier i de fleste kommuner gennemgående er steget mere fra 1981 til 1982 end de samlede grundværdier, ligesom man har haft kendskab til aftrapningen af ejerboligernes ejendomsskattefradrag.

Spm. nr. 447

Til *justitsministeren* (17/3 82) af:

Wilhelm (VS):

»Vil justitsministeriet respektere østre landsrets dom af 11. marts 1982, som underkender ministeriets påståede ret til at forlænge isolationsfængslinger efter domstolens ophevelse af isolationskendelsen, eller vil ministeriet benytte sig af sin særstilling til at bevilge sig selv 3. instans-behandling af denne sag?«

Besvarelse (24/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Justitsministeriet har ikke tilendebragt sine overvejelser omkring eventuel prøvelse af det pågældende principielle retsspørgsmål for højestret.

Spm. nr. 448

Til *justitsministeren* (17/3 82) af:

Wilhelm (VS):

»Hvilke praktiske konsekvenser med hensyn til afsoningsvilkår drager ministeren af østre landsrets dom af 11. marts 1982, som

ikke vil godtage praktiske vanskeligheder som begrundelse for forlænget isolationsfængsling?«

Besvarelse (24/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

De praktiske vanskeligheder med hensyn til anbringelse i fællesskab, når retten har truffet bestemmelse om ophævelse af isolation, har specielt foreligget ved Københavns fængsler. Det har sammenhæng med, at man for at sikre den mest effektive adskillelse af de indsatte, der skal holdes isoleret fra de indsatte, der har fællesskab, anbringer de isolerede i særlige afdelinger, således at adgang til fællesskab kun kan gennemføres i forbindelse med overflytning til fællesskabsafdeling.

I perioder, hvor fællesskabsafdelingerne er fuldt udnyttet, har det derfor været nødvendigt at foretage omflytninger mellem Vestre fængsel og Blegdamsvejens fængsel eller at overflytte indsatte til andre arresthuse eller anstalter. Endvidere har man i vidt omfang måttet gennemføre dobbeltbelægning af cellerne i fællesskabsafdelingerne.

Det har gennem disse forskellige foranstaltninger været muligt – siden eftersommeren 1981 – at undgå den situation, at varetægtsarrestanter ikke umiddelbart har kunnet få adgang til fællesskab, når retten har truffet bestemmelse om ophævelse af isolation.

Spørgsmålet om en udvidelse af varetægtskapaciteten i det storkøbenhavnske område er for tiden under overvejelse i justitsministeriet på grundlag af en indstilling, som for nylig er afgivet af en intern arbejdsgruppe.

Spm. nr. 449

Til *ministeren for offentlige arbejder* (17/3 82) af:

Dohrmann (FP):

»Er det korrekt som beskrevet i Aalborg Stiftstidende den 22. februar 1982, at post- og telegrafvæsenet nu med underskud og dermed skatteydermidler vil kvæle den opblomstrende private pakkepostfordeling?«

Begrundelse

Der henvises til en artikel i Aalborg Stiftstidende mandag den 22. februar 1982.

Besvarelse (26/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Post- og telegrafvæsenets pakkebesørgelse har gennem en lang årrække været tabgivende. Dette skal imidlertid ses i sammenhæng med, at P&Ts pligt til pakkebesørgelse i henhold til postlovens § 1 indebærer pligt til at besørge pakker fra og til alle kundegrupper og overalt i landet, også i de mindst rentable områder. P&Ts pakkebesørgelse kan derfor ikke i den henseende umiddelbart sammenlignes med de konkurrerende private distributørers, idet flere af disse netop kun beskæftiger sig med den mest rentable del af pakkemarkedet.

P&T har gennem nogen tid haft arbejder i gang, der tager sigte på at forbedre økonomien i pakkebesørgelsen. Disse bestræbelser går bl. a. ud på gennem takst- og rabatpolitikken at nedbringe gennemsnitsomkostningerne pr. pakke ved at tilskynde kunderne til at afsende pakker, der er særlig velegnede for postvæsenets produktionsapparat, dvs. pakker af vægt under 10 kg og specielt sådanne, som er egnede for maskinel behandling. Modsat søger man at modvirke den tendens, der har været i de senere år til, at store og tunge pakker udgør en stigende andel af P&Ts samlede pakkemængde.

I overensstemmelse hermed gennemførte postvæsenet den 2. november 1981 en ændring af rabatreglerne for postpakker, således at der på visse betingelser gives en særlig rabat for maskinegnede pakker, når der afsendes mindst 15 ad gangen («erhvervspakker»). Samtidig hermed blev reglerne skærpet for, hvornår der skal betales forhøjet takst for særlig omfangsrige pakker (voluminøse pakker), ligesom rentabiliteten i pakkebesørgelsen blev forbedret ved generelt at ophøre med pakkeomdeling på lørdage. Ud fra samme synspunkter er pakkeportoens som bekendt netop forhøjet generelt med ca. 25 pct.

Postvæsenet undersøger for tiden, hvorvidt der hos kunderne er et behov for at udbygge ordningen med «erhvervspakker» med en særlig ordning for lokale «erhvervspakker». I givet fald vil der indgå overvejelser om en særlig rabat for sådanne pakker set i relation til de lavere omkostninger, der evt. vil være forbundet med besørgelsen.

Det kan til slut oplyses, at så vidt det er P&T bekendt, ligger postvæsenets pakketakster generelt over de private distributørers; det gælder i udpræget grad for pakker over 10 kg. Pakker af vægt 0–5 kg med rabat som «erhvervspakker» er dog generelt konkurrencedygtige på pris, mens dette generelt ikke vil være tilfældet for pakker af vægt 5–10 kg.

Spm. nr. 450

Til ministeren for offentlige arbejder (17/3 82)
af:

Steffensen (KrF):

»Kan ministeren oplyse, om planlægningen af Guldborgsundbroen i forbindelse med Farøprojektet er afsluttet, og hvilken bredde broen får?«

Begrundelse

Folketinget har fastholdt Farøprojektet og fastholdt at bygge Farøbroerne som 4-sporede motorvejsbroer, og dette arbejde er i gang.

Det er altså fortsat planen at føre en 4-sporet motorvej fra Udby på Sjælland ned til Ønslev på Falster som et led i den motorvej, der kommer til at gå fra Helsingør til Rødby som en international trafikåre.

Der har ifølge dagspressen været oplysninger fremme om, at broen over Guldborgsund skal anlægges som en 2-sporet bro i 13 meters bredde.

Besvarelse (26/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Guldborgsundbroens tværprofil er ikke fastlagt i detaljer på nuværende tidspunkt, men det er rigtigt, at man regner med et tværprofil på 13 m, en bredde, som er i overensstemmelse med bredden på andre større 2-sporede broer i Danmark.

Da jeg imidlertid forstår, at spørgeren mener, at det skulle være i strid med folketingets beslutning om Farøprojektet, at Guldborgsundbroen som angivet i dagspressen bygges som 2-sporet, skal jeg om begrundelsen herfor bemærke følgende:

Som følge af en overskridelse ved licitationen over Farøbroerne af det på finansloven angivne udgiftsbeløb til broerne ansøgte min

[Ministeren for offentlige arbejder]

forgænger Jens Risgaard Knudsen om finansudvalgets tilslutning til uanset udgiftstigningen at anvende motorvejsbevillingen til brobyggeriet.

Finansudvalget tiltrådte aktstykket (nr. 348 af 14. maj 1980) under forudsætning af, at der fandtes kompenserende besparelser på det samlede budget for motorveje, sideveje, rastepladser m.v. på Sydsjælland og Lolland-Falster.

Jens Risgaard Knudsen orienterede herefter ved skrivelser af 10. september 1980 finansudvalget og udvalget om offentlige arbejder om, at da trafikken på strækningen Ønslev-Sakskøbing efter de foreliggende prognoser vil ligge en del lavere end på de øvrige strækninger i det lille H, fandt han det rigtigst at finde besparelsen på denne strækning ved her at udføre vejen i to spor med et tværprofil bestående af 8 m kørebane og 2 yderrabatter á 3,5 m, i alt 15 m, og således at anlægget forberedes til 4 spor. Endvidere oplystes i skrivelserne, at Guldborgsundbroen forudsættes udført som 2-sporet højbro, således at denne i tilfælde af, at det bliver nødvendigt at udbygge vejstrækningen til 4-sporet motorvej, suppleres med en tilsvarende 2-sporet højbro. Ovenstående fremgår også af anmærkningerne til finanslovforslaget for 1982. Hverken finansudvalget eller udvalget om offentlige arbejder har haft bemærkninger hertil.

Spm. nr. 451

Til *industriministeren* (17/3 82) af:

Barsøe-Carnfeldt (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det er korrekt, at teknologistyrelsen ikke er i stand til at hjælpe private innovatorer med samlet assistance med hensyn til tekniske, økonomiske og ledelsesmæssige problemer, herunder hjælp til fremskaffelse af nødvendig kapital, og at teknologistyrelsen kun støtter etablerede virksomheder, som er i stand til at fremlægge de sidste 3 års regnskaber?«

Begrundelse

En artikel i Børsen den 4. marts 1982 indeholder et nødråb fra en privat innovator. Artiklens indhold kan, hvis indholdet er korrekt refereret, skabe mistillid til teknologistyrelsens virke.

Besvarelse (23/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. 420 og skal kun med hensyn til spørgsmålet om fremlæggelse af 3 års regnskaber tilføje, at behovet for dokumentation for en virksomheds økonomiske status og levedygtighed først og fremmest opstår, når staten direkte medfinansierer en erhvervs-mæssig virksomhed. Det vil ikke være forsvareligt med offentlige midler at medvirke til, at en virksomhed træffer dispositioner og påtager sig opgaver eller forpligtelser, som virksomheden ikke kan magte.

For størstedelen af teknologistyrelsens virksomhed (teknologisk service m.v.) er sådanne overvejelser ikke relevante. Hvor teknologistyrelsen eller udviklingsfondet medfinansierer udviklingsprojekter, må man nødvendigvis i rimeligt omfang skaffe sig kendskab til ansøgerens økonomiske baggrund. Drejer det sig om en etableret virksomhed, og foreligger der et regnskabsmateriale, vil dette selvsagt være velegnet til formålet.

Det er imidlertid ikke en forudsætning, hverken at det drejer sig om en etableret virksomhed, eller at der foreligger 3 års regnskab. Hvis omstændighederne i øvrigt taler derfor, kan teknologistyrelsen eller udviklingsfondet finansiere projekter også for innovatorer uden egen virksomhed eller for helt nyetablerede virksomheder, selv om de til belysning af deres økonomiske baggrund ikke kan fremlægge et egentligt regnskabsmateriale.

Spm. nr. 455

Til *justitsministeren* (18/3 82) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren foranledige opsættelse af advarselsskilte og eventuelt afspærringer ved Nr. Lyngby i Nordjylland?«

Begrundelse

Store klitskred har gjort skrænten farlig at færdes på. Kraftige sprækker og revner i skrænten kræver omgående afspærring og adgang forbudt-skilte. Nysgerrige turister, som i sommerperioden besøger området, er i fare, hvor de går.

Besvarelse (24/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Politimesteren i Hjørring har telefonisk over for justitsministeriet oplyst, at vejbestyrelsen (Løkken-Vrå kommune) i den seneste tid har ført dagligt tilsyn med Ulstrupvej, der over en kortere strækning løber tæt ved den nedfaldende lerklint. Politiet er løbende blevet orienteret. Der har været udfærdiget afmærkningsplan, der omgående kunne sættes i værk, hvis der opstod risiko for trafikanterne på vejen.

Efter et tilsyn blev det besluttet at foretage afspærring af vejen fredag den 19. marts 1982 kl. 13.00. Ulstrupvej er derfor nu afspærret med bom og afmærkning om omkørsel etableret. Der foreligger foreløbig ingen planer om at fjerne denne afspærring.

For så vidt angår spørgsmålet om foranstaltninger på selve klinten har politiet oplyst, at faren ved at færdes på klinten, der er privat område, ikke er større end tidligere.

I politikredsen findes i øvrigt en del områder med tilsvarende klinger, men efter politiets skøn har der heller ikke været grundlag for at foretage noget.

Justitsministeriet kan henholde sig til politimesterens telefoniske oplysninger.

Spm. nr. 456

Til *udenrigsministeren* (18/3 82) af:

Svend Heiselberg (V):

»Kan ministeren give nærmere oplysninger om de i dagspressen nævnte efterretningsrapporter om, at et antal russiske u-både, der opererer i Østersøen og de danske farvande, er blevet ramt af atomuheld?«

Begrundelse

Ifølge efterretningsrapporter, der i disse dage er gengivet i den internationale presse, er der på den russiske flådes hospitaler i Østersø-havnebyer for tiden indlagt et antal u-bådsbesætningsmedlemmer, der er strålingsskadede som følge af reaktorlækager og strålingsskader fra atomvåben på russiske u-både. Der kan jo dels være tale om de såkaldte Delta-u-både, som både er udstyret med atomreaktor og atomvåben, og dels diesel-u-både af mærkerne Whiskey, Zulu, Romeo og Golf, der alle kan være forsynet med

atomvåben, og de noget nyere Foxtrot-både. Bortset fra Golf-u-bådene troede man, at de fem nævnte grupper af diesel-u-både ikke bar atomvåben, men efter uheldet i Karlskronabasen er vurderingerne ændret.

Førudden indholdet af rapporten vil det navnlig være af interesse at få oplyst, om den danske regering har henstillet til den russiske regering at undlade sejlads i danske farvande med disse u-både, og om ministeren har underrettet miljøstyrelsen om sagen.

I en tid, hvor miljøstyrelsen gennem hysteriske rapporter om det svenske Barsebäckværk ved Malmø, der er et af de mest sikre i verden, søger at opskræmme den danske befolkning, var det måske mere rimeligt at gøre opmærksom på den permanente fare, som de russiske u-både udgør i Øresund og Store Bælt.

Besvarelse (29/3 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Regeringen er ikke i besiddelse af nærmere oplysninger om de i pressen bragte forlydender om atomuheld på sovjetiske u-både, der opererer i Østersøen og danske farvande.

Jeg vil gerne tilføje, at sovjetiske u-både ikke opererer i danske farvande, men at sådanne fartøjer ligesom andre fremmede orlogsfartøjer har ret til fri gennemsejling af vore internationale stræder i henhold til folkerettens regler om uskadelig passage.

Spm. nr. 457

Til *ministeren for offentlige arbejder* (19/3 82) af:

Nør Christensen (CD):

»Hvilke planer har ministeren med den fremtidige digesikring ved Vrist i Thyborøn-Harboør kommune?«

Begrundelse

Såfremt der sker et digebrud ved Vrist, vil et område på ca. 350 sommerhuse i løbet af få øjeblikke være opslugt af havet, og det kan ske allerede ved en stormkatastrofe nogenlunde lig med den, der hærgede landet den 24. november 1981.

Besvarelse (29/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

For en ordens skyld vil jeg først præcisere, at det for adskillige år siden er gjort klart, at det ikke er statens opgave at påtage sig sikringen af Harboørkogen, der bl.a. beskyttes af diget ved Vrist. Spørgsmålets formulering kunne tyde på, at spørgeren havde den opfattelse.

Dernæst vil jeg henlede spørgerens opmærksomhed på, at sikringen af Harboørkogen er omtalt udførligt i den redegørelse om beskyttelse af Jyllands vestkyst, som jeg netop har afgivet i folketinget. Jeg vil derfor henvise til den.

Jeg kan, som det fremgår af redegørelsen, og som det blev præciseret under folketingets forhandling om redegørelsen den 25. marts 1982, kun være ganske enig med spørgeren i, at det er absolut nødvendigt at foretage foranstaltninger på dette sted. Imidlertid er det ikke de 350 sommerhuse, som spørgeren omtaler, der i første række optager mig, men derimod det bagvedliggende landområde med helårsbebyggelser og erhvervsbyggeri, som kan påkalde statens bistand. Da sommerhusejerne på dette sted imidlertid er meget forhandlingsvillige personer, tror jeg, at der for en årrække opnås en ordening, der også kan tilgodese sommerhusene. Jeg henviser herom til min redegørelse. Forudsætningen må dog være, at amtskommunen og kommunen viser sig lige så forstående som grundejerne med hensyn til at deltage i udgifterne. Jeg har en helt frisk tilkendegivelse fra grundejerne om at deltage økonomisk.

Jeg skal bemærke, at der skete brud på diget ved Vrist under stormfloden den 24. november 1981. Diget er repareret ved statens foranstaltning, idet staten i hvert fald midlertidigt har lagt pengene ud. Staten har ikke som amtskommunen og kommunen ment blot at kunne lægge hænderne i skødet og sige, at det ikke er vor opgave.

I øvrigt er sommerhusbyggeriet på dette sted et talende eksempel på den manglende hensyntagen til kysttilbagevækst og kystproblemer i det hele taget, som både fra privates og lokale myndigheders side er udvist i de sidste 20 år. Det er efter min mening aldeles uantageligt, at man kritikløst opfører hundredvis af sommerhuse på en kyst, som har været under konstant tilbagevækst i mange,

mange år, og derefter forlanger, at staten skal betale udgifterne til beskyttelsen af dem. Men som sagt: i den konkrete sag håber jeg på en tilfredsstillende løsning for alle parter.

Spm. nr. 458

Til statsministeren (19/3 82) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Vil statsministeren pålægge trafikministeren at rette sig efter folketingets flertal, således som det blev tilkendegivet i et samråd i udvalget om offentlige arbejder den 16. marts 1982?«

Begrundelse

Repræsentanter for et flertal bestående af konservatives, venstres, CDs, radikales, fremskridtspartiets og kristeligt folkepartis medlemmer tilkendegav i et samråd med trafikministeren den 16. marts d.å., at man ønsker, at trafikministeren trækker cirkulære af 28. september 1981 om bade- og bådebroer tilbage for i stedet at udsende et nyt, mindre bureaukratisk og mere administrerbart cirkulære.

Baggrunden herfor er, at cirkulæret indebærer en helt utrolig administration, hvis det skal efterleves, og en omfattende lovovertrædelse af mange mennesker, der er i besiddelse af en bade- eller bådebro, hvis det ikke efterleves (strafammen er indtil 3 måneders hæfte).

Når repræsentanter for et folketingsflertal på denne måde tilkendegiver, at ministerens administrativt udarbejdede forordning ikke er i overensstemmelse med, hvad flertallet forudsætter i henhold til det tilgrundliggende lovgrundlag, er det almindelig praksis, at regeringens fagministre indretter sig herefter.

Alternativet er, at man tvinger det samme flertal til at belaste folketingets – i forvejen travlt belastede – tid med et beslutningsforslag eller en forespørgselsdebat.

I en tid, hvor folketinget er stærkt optaget af dybt alvorlige spørgsmål omkring bl. a. beskæftigelsen og de økonomiske problemer, forekommer dette ikke rimeligt.

Men i betragtning af, at det omtalte cirkulære vil gøre tusinder af mennesker til lovbydere, hvis de er i besiddelse af selv en beskeden bådebro til glæde for dem selv og deres børn, oven i købet med en strafamme

[Svend Erik Hovmand]

på indtil 3 måneders hæfte, kan dette blive konsekvensen, medmindre statsministeren pålægger sin trafikminister at rette sig efter folketingets sædvanlige procedure.

Besvarelse (29/3 82):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Ministeren for offentlige arbejder har over for mig oplyst, at udvalget om offentlige arbejder i skrivelse af 16. marts 1982 har stillet to spørgsmål til ham om den pågældende sag, som derfor ikke kan antages at være færdigbehandlet af udvalget.

Jeg er enig med ministeren for offentlige arbejder i, at overvejelser om ophævelse af det pågældende cirkulære må afvente udvalget om offentlige arbejders behandling af svaret på de stillede spørgsmål. De videre overvejelser bør i øvrigt hvile på udtalelser fra Amtsrådsforeningen og hovedstadsrådet om, hvorvidt de myndigheder, der skal administrere den nye ordning om bade- og badebroer, anser det for en lettelse eller besværliggørelse af administrationen at ophæve cirkulæret.

Spm. nr. 459

Til *industriministeren* (19/3 82) af:

Mimi Stilling Jakobsen (CD):

»Finder ministeren ikke, at Danmark, som indtil nu ikke er hjemsted for nogen EF-institution, burde tage initiativ til, at det europæiske varemærkekontor placeres i København?«

Begrundelse

Placeringen af det europæiske varemærkekontor vil medføre fordele for det land, hvori placeringen finder sted, i form af nye arbejdspladser og betydelige indtægter for såvel private som offentlige erhverv, hvorfor det forekommer urimeligt, hvis der fra dansk side ikke gøres forsøg på at opnå denne fordel.

Besvarelse (24/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

I min besvarelse af det af folketingsmedlem Tage Dræbye den 11. marts 1982 stillede spørgsmål nr. 426 har jeg redegjort for, at

forhandlingerne om forslaget til Rådets forordning om EF-varemærker befinder sig på et indledende og teknisk stade. Sagen befinder sig således ikke i en fase, hvor der fra dansk side kan blive tale om en politisk stillingtagen, og der vil efter min opfattelse være tale om en politisk stillingtagen, såfremt regeringen tog et initiativ som det foreslåede.

Jeg er imidlertid enig i det ønskelige i, at Danmark kunne blive hjemsted for en EF-institution, og vil fortsat være opmærksom på de muligheder, der måtte vise sig herfor.

Spm. nr. 463

Til *ministeren for skatter og afgifter* (19/3 82) af:

Anders Poulsen (V):

»Vil ministeren sørge for, at den hos skatte- og afgiftsmyndighederne udviklede praksis ved de nævnte myndigheders medvirken ved erhvervsvirksomheders akkordordninger ændres med henblik på en større grad af erhvervsfremme og derunder med hensyntagen til de øjeblikkelige erhvervsøkonomiske vilkår for erhvervslivet?«

Begrundelse

Den hos skatte- og afgiftsmyndighederne udviklede praksis ved akkorder (jfr. alm. del i skatte- og afgiftsudvalget, bilag 153) er tilsyneladende ikke ajourført på det seneste. I hvert fald får den nævnte praksis ofte meget uheldige følger for virksomhederne.

Et aktuelt eksempel vedrørende Auning Trædrejeri ApS, som vil være ministeren bekendt, illustrerer det uheldige ved myndighedernes nuværende praksis.

Eksemplet viser behovet for en mere smidig praksis hos skattemyndighederne, hvis erhvervs- og beskæftigelsesfremmende synspunkter skal tilgodeses i de omhandlede tilfælde.

Besvarelse (30/3 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Statsskattedirektoratets cirkulære 1981-25 og tolddirektoratets cirkulære nr. 161 af 25. september 1981 indeholder retningslinier for told- og skattevæsenets behandling af akkordordninger.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Told- og skattevæsenet vil normalt kun medvirke til en akkordordning, hvis skyldne- ren har anmeldt betalingsstandsning til skif- teretten og fået beskikket tilsyn.

Til brug ved en stillingtagen til en akkord- ordning søges forskelligt regnskabsmateriale fremskaffet. Det drejer sig bl. a. om drifts- regnskab og status for det sidst afsluttede regnskabsår og for perioden fra det sidst af- sluttede regnskabsår til betalingsstandsning- en.

Ved akkordforslag fra mindre virksomhe- der kan kravene til fremskaffelse af materiale fraviges, hvis omkostningerne ved udarbej- delsen heraf står i misforhold til aktivmas- sen, og hvis omstændighederne, herunder størrelsen af myndighedernes krav, tilsiger dette.

Det fremskaffede materiale vurderes, og der indhentes eventuelt supplerende oplys- ninger.

Det er normalt en forudsætning for tiltræ- delsen af et akkordforslag, at dividenden ike er mindre end den dividende, der er ud- regnet på grundlag af akkordstatus, og at ordningen gennemføres i overensstemmelse med reglerne om tvangsakkord i konkurslo- vens kapitel III.

Det er desuden en betingelse for en med- virken til en frivillig akkord, at samtlige kre- ditorer tiltræder ordningen. Det accepteres dog, at kreditorer med fordringer under en vis størrelse dækkes fuldt ud, således at ak- korden kan gennemføres på frivillig basis, selv om enkelte af de mindre kreditorer ikke ønsker at medvirke. De fordringer, som her- ved får fuld dækning, må dog kun udgøre en mindre del af den samlede kreditormasse, der indgår i akkorden.

Afgørelsen af, om en akkordordning skal tiltrædes, træffes ikke ud fra egentlige er- hvervs- eller beskæftigelses hensyn. Told- og skattevæsenet er som andre forvaltningsmy- ndigheder undergivet det såkaldte organisato- riske specialitetsprincip, dvs. at deres stilling- tagen til et akkordforslag alene kan ske ud fra opkrævningsmæssige hensyn. Disse hen- syn vil dog ofte føre til, at et akkordforslag tiltrædes, idet alternativet normalt vil være en likvidation eller konkurs med en dividende, der er mindre end den, der tilbydes ved et akkordforslag baseret på virksomhedens fremtidige indtjening.

Told- og skattevæsenet må imidlertid som opkrævningsmyndigheder være forpligtet til at overveje, om virksomheden vil være i stand til at fortsætte efter akkordens gennem- førelse, eller om en likvidation eller konkurs må foretrækkes for at undgå yderligere tab for det offentlige. Det må endvidere undersø- ges, om akkordforslaget er forårsaget af en midlertidig likviditetskrise, f. eks. som følge af akutte tab på debitorer, for store vareind- køb eller for hurtigt et investeringstempo, således at en moratorieordning ud fra op- krævningsmæssige hensyn må foretrækkes fremfor en akkordordning.

Told- og skattevæsenet medvirker ud fra disse hensyn til en lang række akkorder. Det kan imidlertid ikke undgås, at told- og skat- tevæsenet og den, der forestår ordningen, i visse tilfælde kan have forskellige opfattelser af virksomhedens situation, men dette fore- kommer kun i få tilfælde sammenlignet med det store antal sager, som afsluttes uden vans- keligheder.

Jeg mener ikke, at man generelt kan kriti- sere told- og skattevæsenet for at indtage en modvillig og usmidig holdning til akkordfor- slag, og finder derfor ikke grundlag for at ændre de beskrevne retningslinier for tiltræ- delse af akkordforslag.

Spm. nr. 464

Til statsministeren (19/3 82) af:

Thorndahl (FP):

»Hvilke initiativer vil regeringen tage på baggrund af socialforskningsinstituttets rap- port om fattigdom og fattigdomspolitik i Danmark med dens påvisning af, at f. eks. socialpolitikken ikke har været koncentreret om de fattige, men også har været benyttet af alle sociale grupper, herunder også af de øv- re indtægtsklasser?«

Begrundelse

Socialforskningsinstituttets publikation nr. 108 konkluderer med hensyn til den politik, der har haft indflydelse på omfanget af og fremtrædelsesformen af fattigdom i Dan- mark, at politikken overvejende har været universel og kun i begrænset omfang har taget specielt sigte på de fattigere grupper. Dette gælder de sociale sikringsordninger, beskæftigelsespolitikken, uddannelsesvæse-

[Thorndahl]

net, sundhedsvæsenet og dele af den sociale service. Dens tilbud har ikke blot formelt været åbne for alle, som har haft brug for dens tilbud, men den er også i vidt omfang blevet benyttet af alle sociale grupper. Dette har på den ene side betydet, at interessen ikke har været koncentreret om de fattige, men det har antagelig også været medvirkende til, at servicestandarden generelt er blevet ret høj og ensartet, og at man har undgået segregerende særbehandling af visse grupper. Uddannelsesvæsenet og boligpolitikken har dog givet større fordele til de øvre indtægtsklasser end til de lavere, ligesom skattepolitikken i så høj grad har taget hensyn til mellem- og højindtægterne, at beskatningen af lave indtægter er blevet ret høj.

Et andet træk i dansk politik er, at den med enkelte undtagelser (f. eks. handicapforsorgen) ikke har lagt vægt på specifikke foranstaltninger til forebyggelse af fattigdom. Man har ret passivt accepteret den stigende grad af udstødning fra arbejdsmarkedet, som ville have ført til udbredt fattigdom, såfremt samfundet ikke havde givet en ret betydelig compensation ved hjælp af sociale sikringsydelser til alle, der ikke har egen indkomst.

Det er også fremskridtspartiets opfattelse, at vor sociale politik og vore såkaldte gratisydelser eller subsidierede ydelser er blevet alt for generelt tildelt med følgende tre konsekvenser, som vi mener samfundsmæssigt er særdeles uheldige:

1. Det samlede offentlige ressourceforbrug bliver for stort, fordi de offentlige ydelser er gratis eller i betydeligt omfang subsidierede.
2. De dårligst stillede bliver ladt i stikken på grund af ydelseernes generelle karakter.
3. Den offentlige sektors personaleforbrug vokser unødvendigt, fordi den i vidt omfang beskæftiger sig med tildeling af offentlige ydelser til medborgere, der reelt ikke har brug for ydelsen.

Besvarelse (29/3 82):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Den nævnte rapport anvender fattigdom som et relativt begreb. Dens konklusion siger dermed noget om karakteren af den fordelingspolitik, der har været ført.

Regeringen betragter rapporten som et værdifuldt dokumentationsmateriale, der sammen med Børnekommissionens betænk-

ning fra 1981 og betænkningerne fra Ældrekommissionen og Lavindkomstkommissionen, der begge kommer i år, kan danne grundlag for videre overvejelser om fordelingspolitikens udformning.

Spm. nr. 478

Til *industriministeren* (23/3 82) af:

Thorndahl (FP):

»Vil regeringen søge at begrænse den butiksdød, der truer mange af vore små detailbutikker først og fremmest i landsbyer, men også i de større byområder, som følge af omsætningsstigningen i supermarkeder og discountbutikker, ved at ophæve butiksløvens lukketidsbestemmelser?«

Begrundelse

Mange af vore mindre detailbutikker vil ikke kunne overleve de næste år, hvis staten ikke gør noget for at bevare dem. Denne butiksdød vil først og fremmest få katastrofale konsekvenser for dagligvareforsyningen i vore landsbyer og tyndt befolkede områder. Konsekvenser, som vil være meget alvorlige for de mange af vore ældre og svagelige, som bor i disse områder.

En ophævelse af butiksløvens lukketidsbestemmelser vil være en vældig hjælp for disse truede detailforretninger, der jo i vidt omfang først og fremmest drives af indehaveren. De små butikker har ingen chance for økonomisk at konkurrere med supermarkederne og discountbutikkerne, der til gengæld stort set vil være nødt til alene at have åbent inden for normal åbningstid. En ophævelse af lukketidsbestemmelserne vil derfor give de små detailforretninger nogle konkurrencemæssige fordele, idet de vil kunne holde åbent ved indehaveren eller indehaverens familie på tidspunkter, hvor det ikke er økonomisk muligt for de store butikker at holde åbent. Af andre fordele kan nævnes, at en fri åbningstid vil skabe nye arbejdspladser, idet den lille handlende vil lade butikken passe af fremmed arbejdskraft i dagtimerne og selv tage tønnen på de tidspunkter, hvor der skal betales overtidsbetaling, helligdagstillæg m.v., at den frie åbningstid vil gavne forbrugerne og især de enlige, udearbejdende forsørgere, som i øjeblikket tvinges til at købe ukritisk ind i huj og hast. Den nuværende praksis for

[Thorndahl]

meddelelse af dispensation betyder, at kommunalbestyrelsens flertal kan forgyldte eller ruinere en handlende alt efter sympati eller mangel på samme.

Besvarelse (29/3 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Som det sikkert er hr. Thorndahl bekendt, er butikstidsloven resultatet af et flerårigt kommissionsarbejde. En betydelig majoritet i folketinget vedtog i 1976 med småændringer det af kommissionsflertallet anbefalede og af handelsministeren fremsatte lovforslag.

Med 1976-loven bevægede man sig væk fra den hidtidige lovgivnings princip om faste og ensartede tidsangivelser. Loven er i dag baseret på det grundprincip, at de handlende inden for visse grænser skal have mulighed for at tilpasse åbningstiden efter geografiske, årstidsmæssige og branchemæssige mønstre. Denne fleksibilitet, der er indbygget i loven giver adgang for de handlende til efter frit valg at holde åbent indtil 6 timer ugentligt efter den almindelige lukketids indtræden kl. 17.30. Valgfriheden giver muligheder for de forskellige butikformer til bedre at betjene kunderne, en valgfrihed, som de små butikker formentlig bedst kan udnytte ved at anvende de supplerende 6 timer på andre tider, end supermarkederne og discountbutikkerne anvender deres.

Med den nye butikstidslov blev der samtidig åbnet mulighed for, at kommunalbestyrelserne kunne foretage en afgrænsning af områder, der i det væsentlige benyttes til sommer- og weekendophold med den konsekvens, at lovens lukketider ikke gælder for disse områder. Når der i begrundelsen for spørgsmålet siges, at den nuværende praksis for meddelelse af dispensation betyder, at kommunalbestyrelsens flertal kan forgyldte eller ruinere en handlende alt efter sympati eller mangel på samme, må jeg minde om, at kommunalbestyrelsernes afgørelse kan indbringes for det af ministeren nedsatte ankenævn. I øvrigt mener jeg, at et vist lokalt selvstyre på dette som på flere andre områder er en naturlig og rimelig ordning.

En forbrugervenlig ordning, der er indbygget i butikstidsloven tillader forskellige butikformer, f. eks. kiosker, benzinstationer og bagerbutikker, at sælge en række nødvendighedsvarer uden for de normale lukketider.

Denne ordning gjaldt også tidligere, men vareområdet for disse butikker blev udvidet med den nye butikstidslov og er senere blevet yderligere forøget.

Jeg undervurderer på ingen måde de problemer, som motoriseringen og udbygningen af supermarkeder og discountbutikker skaber for nærbutikkerne, men jeg tror ikke, at disse problemer vil forsvinde med butikstidslovens bortfald.

Den butikstidslov vi har, er som nævnt baseret på et særdeles omhyggeligt lovforberedende arbejde, hvor de forskellige hensyn af samfunds-, erhvervs- og forbrugermæssig karakter, der spiller ind i lukketidsproblematikken, er vejet op mod hinanden på en efter min mening rimelig og forsvarlig måde, og jeg agter ikke kun få år efter, at loven så dagens lys, at stille forslag om dens ophævelse.

Spm. nr. 486

Til ministeren for offentlige arbejder (23/3 82) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage sig, for at lokalsamfundet Nr. Lyngby fortsat kan fungere?«

Begrundelse

Vi har nu længe nok diskuteret kystsikring, og hvem der skal betale for hvad. Fremskridtspartiet har gang på gang påpeget, at så længe vi bruger 19 mia kr. årligt til understøttelse, ligger der meningsfyldt arbejde i at sikre de danske kyster.

De fastboende i Nr. Lyngby har i hvert fald krav på, at der sker en hurtig indsats. Vi har i dagspressen (Vendsyssel Tidende, Aalborg Stiftstidende og nu også B.T.) set, hvorledes det ene hus efter det andet styrter i havet, og på det seneste har man lukket vejen og derved afskåret lokalbefolkningen fra deres nærbutikker.

Besvarelse (26/3 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Det skal indledningsvis præciseres, at der ikke påhviler staten nogen forpligtelse til at sikre kysten ved Nr. Lyngby, og at de foranstaltninger, der bør træffes af sikkerheds-

[Ministeren for offentlige arbejder]

mæssige grunde som følge af skred i klinten ved Nr. Lyngby, ikke skal træffes og ikke er truffet af mig.

I øvrigt må jeg i det hele henvise til mit svar af 17. marts 1982 på spørgsmål nr. 410 fra folketingsmedlem Birgith Mogensen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om biblioteker.

(Lovforslag nr. L 144. Fremsat 17/3 82).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om biblioteker.

[Af Steffensen (KrF) m.fl.].

(Lovforslag nr. L 108. Fremsat 9/2 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Alene ud fra det forhold, at jeg som kulturminister har fremsat et lovforslag ud over det af kristeligt folkeparti fremsatte forslag til lov om biblioteker, fremgår det, at jeg ikke er ganske enig i kristeligt folkepartis forslag. På den anden side er der adskillige punkter, hvor kristeligt folkepartis forslag er sammenfaldende med mit. Det hænger sammen med, at jeg i mit forslag har taget udgangspunkt i det forslag, som et flertal i bibliotekskommissionen har fremsat i betænkningen, mens kristeligt folkeparti har baseret sit forslag på et mindretals forslag i samme betænkning.

Jeg skal kort omtale et par punkter, hvor jeg ikke kan gå ind for det forslag, som kristeligt folkeparti har fremsat, og jeg vil for de øvrige punkters vedkommende henvise til det af regeringen fremsatte lovforslag og navnlig bemærkningerne dertil.

Den væsentligste indvending, jeg har imod kristeligt folkepartis forslag, er, at man foreslår oprettet et direktorat for folkebibliotekerne under kulturministeriet og en styrelse for forskningsbibliotekerne under undervis-

ningsministeriet. På den måde vil den helhed, som var altafgørende for bibliotekskommissionen, både for dens flertal og for dens mindretal, ikke være gennemført fuldt ud. Forskningsbibliotekerne, både dem, der i mange år har hørt under kulturministeriet, og dem, der hører under undervisningsministeriet, foreslås samlet i en styrelse under undervisningsministeriet, og herved vil de på mange områder blive unddraget helheden og en fælles udvikling og planlægning på biblioteksområdet. Derfor må jeg afvise denne opsplitning af det danske biblioteksvæsen.

Kristeligt folkepartis forslag bryder med det bærende princip i dansk biblioteksvæsen, nemlig princippet om gratis brug af biblioteket. Ganske vist foreslår man, og det er jeg naturligvis tilfreds med, at bøger og andet trykt materiale stilles gratis til rådighed for brugerne, men ikke alene er det ifølge dette forslag en frivillig sag for kommunerne, om de vil stille musikbærende materiale til rådighed, hvad jeg, som det fremgår af regeringens lovforslag, mener må være obligatorisk, men der åbnes også mulighed for, at eventuelle samlinger kan finansieres helt eller delvis ved lånerbetaling. Det må jeg tage afstand fra som et stort tilbageskridt i den udvikling, der har kendetegnet vores biblioteksvæsen, og som altså har været og stadig bør være baseret på den enkelte borgers frie adgang til bibliotekernes samlinger. Hvis vi bryder det princip, så vil vi sætte et skel i befolkningen mellem dem, der har råd til at betale, eller hvis forældre er villige til at betale, og dem, der ikke har det, og det ønsker jeg ikke at medvirke til.

I forbindelse med – dette er en positiv bemærkning til kristeligt folkepartis forslag – omtalen af lydbærende materiale foreslår kristeligt folkeparti en forpligtelse til at indkøbe lydbånd til særlige formål, herunder til handicappede. Jeg er et hundrede procent enig i det forslag. Den eneste grund til, at jeg ikke i regeringens forslag har udformet et krav herom, er, at jeg har nedsat et udvalg til at stille forslag om blindes og svagtseendes biblioteksbetjening, og jeg vil fremkomme med et direkte forslag, når betænkning fra dette udvalg foreligger. Jeg mener, at jeg dér vil få teknisk sagkyndige informationer, som er nødvendige for den konkrete udformning her.